

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

ПОСТАНОВА

14.03.2018 № 308

**Про затвердження Правил ринку «на добу наперед» та
внутрішньодобового ринку**

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ** :

1. Затвердити Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з 01 липня 2019 року, але не раніше дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні - газеті «Урядовий кур'єр», крім:

глав 1.2 - 1.14 розділу I, розділу II (крім підпункту 2 пункту 2.4.3 глави 2.4), глави 3.1 (крім пункту 3.1.1), пунктів 3.2.1 - 3.2.5 глави 3.2 розділу III та розділу V Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, які набирають чинності з 25 червня 2019 року,

пункту 3.1.1 глави 3.1, пунктів 3.2.6 - 3.2.13 глави 3.2, глав 3.3 - 3.5, пунктів 3.7.1 та 3.7.3 глави 3.7 розділу III, глави 4.1 та пунктів 4.3.1 - 4.3.5 глави 4.3 розділу IV Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, що набирають чинності з 30 червня 2019 року.

Голова НКРЕКП

Д. Вовк

ПРАВИЛА ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку

І. Загальні положення

1.1. Визначення основних термінів та понять

1.1.1. Ці Правила визначають взаємовідносини, що виникають між учасниками ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі - учасник РДН/ВДР) та оператором ринку (далі - ОР), а також визначають порядок реєстрації учасників РДН/ВДР, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» (далі - РДН) і внутрішньодобовому ринку (далі - ВДР), порядок організації та проведення торгів РДН і торгів ВДР, порядок визначення ціни на електричну енергію, проведення розрахунків на РДН і ВДР, визначення вартості послуг ОР та порядок їх оплати, розкриття інформації та оприлюднення інформації, порядок врегулювання спорів між ОР та учасниками РДН/ВДР, порядок внесення змін до цих Правил.

1.1.2. Дія цих Правил поширюється на ОР, учасників РДН/ВДР, суб'єктів господарювання та осіб, що мають намір стати учасниками РДН/ВДР.

1.1.3. Зміни до цих Правил розробляються ОР та подаються на затвердження Регулятору у порядку, визначеному цими Правилами.

1.1.4. ОР оприлюднює ці Правила, зміни та доповнення до них шляхом їх розміщення на власному вебсайті у формі, доступній для друку та/або завантаження.

1.1.5. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

акцепт заявки на торги на ВДР - прийняття пропозиції продати або купити обсяг електричної енергії в межах та на умовах, зазначених у заявці;

алгоритм РДН - алгоритм визначення ціни та обсягів купівлі-продажу електричної енергії, що реалізує принцип граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції та для цілей інтеграції з європейськими ринками електричної енергії є сумісним з алгоритмом цінового об'єднання регіонів;

аудит РДН та ВДР - аудит, що встановлює, чи дотримані і якою мірою дотримані положення цих Правил у межах періоду, якого стосується аудит;

гранична ціна продажу електричної енергії на РДН та ВДР (далі - гранична ціна) - ціна, що розрахована згідно з цими Правилами, що може бути запропонована учасником РДН/ВДР у заявці для продажу на РДН та ВДР у відповідний період доби;

доба постачання - доба, в якій відбувається фізичне постачання обсягів електричної енергії, визначених за результатами торгів на РДН/ВДР;

додаткова сесія торгів на РДН - процес визначення обсягів та ціни на електричну енергію для тих розрахункових періодів доби постачання, щодо яких не були визначені результати торгів;

заявка на торги - оформлена учасником РДН та/або ВДР пропозиція продажу та/або купівлі певного обсягу електричної енергії для одного або кількох розрахункових періодів доби постачання на торгах на РДН/ВДР;

заявник - учасник ринку, що надав заяву про участь на РДН та/або на ВДР;

максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН та ВДР - граничний обсяг електричної енергії, що може бути запропонований учасником РДН/ВДР для продажу на РДН та ВДР для доби постачання;

програмне забезпечення ОР - електронна система, що використовується ОР для автоматизації процесу організації, проведення та визначення результатів торгів на РДН та/або торгів на ВДР;

рахунок ескроу - рахунок, відкритий учасником РДН/ВДР у визначеному ОР уповноваженому банку для акумулювання коштів, що ОР (бенефіціар) використовує для розрахунку за куплену на РДН та ВДР електричну енергію, за послугу ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, для повернення вільних від зобов'язань коштів учаснику РДН/ВДР та для сплати комісії уповноваженого банку;

розрахунковий період - мінімальний відрізок часу, щодо якого визначаються ціна та обсяги купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР (60 хвилин);

технічне обслуговування системи - роботи з технічного обслуговування та оновлення програмного забезпечення ОР, під час яких програмне забезпечення ОР є недоступним;

торги на РДН - процес визначення обсягів та ціни на електричну енергію для розрахункових періодів доби постачання відповідно до цих Правил та одномоментний процес купівлі та продажу електричної енергії на РДН;

торги на ВДР - процес визначення обсягів та цін на електричну енергію для розрахункових періодів доби постачання після завершення торгів на РДН та впродовж доби постачання відповідно до цих Правил та одномоментний процес купівлі та продажу електричної енергії на ВДР;

торгова зона - зона, визначена відповідно до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі - Правила ринку);

уповноважена особа учасника РДН/ВДР - працівник учасника РДН/ВДР, уповноважений на здійснення операцій на РДН/ВДР, підписання відповідних документів, передбачених цими Правилами, та повідомлений ОР;

учасник РДН/ВДР - учасник ринку, який уклав з ОР договір про участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку у порядку, установленому цими Правилами.

1.1.6. Скорочення, що застосовуються в цих Правилах, мають такі значення:

ID - ідентифікаційний номер учасника ринку;

КЕП - кваліфікований електронний підпис;

ОСП - оператор системи передачі;

ОСР - оператор системи розподілу.

1.1.7. Інші терміни використовуються в цих Правилах у значеннях, наведених у Господарському кодексі України, законах України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон), «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», Правилах ринку.

1.2. Загальний порядок роботи РДН і ВДР

1.2.1. РДН і ВДР функціонують відповідно до цих Правил.

1.2.2. Участь на РДН і ВДР набувається шляхом укладання з ОР договору про участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку (далі - договір про участь у РДН та ВДР) відповідно до умов, визначених у главі 2.1 розділу II цих Правил, за типовою формою, наведеною в додатку 1 до цих Правил.

Участь на РДН і ВДР може бути призупинена або припинена на умовах, визначених у главі 2.4 розділу II цих Правил.

1.2.3. Купівля-продаж електричної енергії на РДН і ВДР здійснюється на організованих електронних торгах, що проводяться за допомогою програмного забезпечення ОР.

1.2.4. До торгів на РДН/ВДР допускаються лише ті учасники РДН/ВДР, які відповідно до умов глави 2.3 розділу II цих Правил уклали з ОР договір про купівлю-продаж електроенергії на ринку «на добу наперед» (далі - договір про купівлю-продаж електроенергії на РДН) за формою, наведеною в додатку 2 до цих Правил, та/або договір про купівлю-продаж електроенергії на внутрішньодобовому ринку (далі - договір про купівлю-продаж електроенергії на ВДР) за формою, наведеною в додатку 3 до цих Правил, та виконали вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР, визначені у главі 2.2 розділу II цих Правил.

1.2.5. Учасники РДН/ВДР подають заявки на торги на РДН/ВДР (далі - торги), що відображають визначені обсяги та ціни продажу та/або купівлі електричної енергії щодо розрахункових періодів доби постачання. Вимоги до складання заявок наведено в додатку 4 до цих Правил.

1.2.6. У ході торгів на РДН ОР на основі балансу сукупного попиту та пропозиції на електричну енергію визначає для кожного розрахункового періоду доби постачання торгової зони ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за принципом граничного ціноутворення та обсяги купленої та проданої на торгах на РДН електричної енергії.

Порядок визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН наведено в додатку 5 до цих Правил. Порядок організації та проведення торгів на РДН установлений у главі 3.2 розділу III цих Правил.

1.2.7. У ході торгів на ВДР ОР згідно з порядком визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН (додаток 6 до цих Правил) визначає обсяги електричної енергії у заявці на торги на ВДР, що акцептуються повністю або частинами за заявленою (пропонованою) ціною. Порядок організації та проведення торгів на ВДР установлений у главі 3.5 розділу III цих Правил.

1.2.8. За результатами торгів ОР надає ОСП повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії у порядку, встановленому Правилами ринку, та відповідно до вимог глави 3.7 розділу III цих Правил оприлюднює результати торгів на власному веб-сайті.

1.2.9. ОР та учасники РДН/ВДР проводять розрахунки за куплену-продану на РДН/ВДР електричну енергію відповідно до глави 4.3 розділу IV цих Правил та договорів про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР.

1.2.10. Учасники РДН/ВДР оплачують послуги ОР у порядку, визначеному у главі 4.4 розділу IV цих Правил, на підставі договору про участь у РДН та ВДР.

1.3. Оператор ринку

1.3.1. ОР забезпечує функціонування РДН та ВДР та організацію купівлі-продажу електричної енергії для доби постачання.

1.3.2. Завданням ОР є створення організаційних, технологічних, інформаційних та інших умов для здійснення регулярних торгів відповідно до цих Правил, укладання і виконання договорів про купівлю/продаж електричної енергії на РДН/ВДР та проведення розрахунків за ними.

1.3.3. ОР на РДН та ВДР здійснює:

- 1) реєстрацію учасників РДН/ВДР, ведення та оприлюднення реєстру учасників РДН/ВДР;
- 2) перевірку дотримання учасниками РДН/ВДР встановлених цими Правилами вимог до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР;
- 3) організацію та проведення торгів;
- 4) визначення за результатами торгів на РДН та торгів на ВДР обсягів купівлі/продажу електричної енергії учасниками РДН/ВДР, цін на електричну енергію та фінансових зобов'язань учасників РДН/ВДР;
- 5) проведення розрахунків за куплену/продану електричну енергію;
- 6) повідомлення ОСП відповідно до Правил ринку про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії на РДН і ВДР;
- 7) оприлюднення інформації щодо торгів та надання учасникам ринку інформації, необхідної для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, визначених Законом, цими Правилами та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;
- 8) адміністрування цих Правил;
- 9) інші функції, передбачені Законом, Правилами ринку та цими Правилами.

1.3.4. ОР має право:

- 1) запитувати та отримувати від учасників РДН/ВДР та ОСП інформацію, визначену цими Правилами та Правилами ринку;
- 2) отримувати від учасників РДН/ВДР плату за свої послуги, що надаються відповідно до цих Правил та договору про участь на РДН та ВДР.

1.3.5. ОР не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу та постачання електричної енергії споживачу, а також трейдерську діяльність.

1.3.6. ОР зобов'язаний:

- 1) відкрити в одному з уповноважених банків поточний рахунок із спеціальним режимом використання для здійснення розрахунків з учасниками РДН/ВДР;
- 2) забезпечити рівні умови участі на РДН/ВДР;
- 3) забезпечити повну і точну реєстрацію та збереження всіх даних, наданих йому або сформованих ним у процесі організації та проведення торгів, в електронних базах даних;
- 4) захистити бази даних і програмне забезпечення ОР від отримання доступу сторонніми особами до інформації, що міститься в електронних базах даних ОР, та від видалення або її зміни;
- 5) надавати державним органам та Регулятору інформацію, необхідну для виконання ними законодавчо встановлених функцій та здійснення повноважень;
- 6) забезпечити збереження конфіденційності даних, що надаються учасниками РДН/ВДР, та іншої інформації, викриття якої може вплинути на (спотворити) результати торгів;
- 7) приймати до розгляду від учасників РДН/ВДР пропозиції щодо внесення змін до цих Правил.

1.3.7. ОР має інші повноваження, права та обов'язки, передбачені Законом, Правилами ринку, цими Правилами та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

1.4. Учасники РДН/ВДР

1.4.1. Учасниками РДН/ВДР можуть бути виробники, електропостачальники, трейдери, ОСП, ОСР, гарантований покупець та споживачі, які в установленому Правилами ринку порядку уклали з ОСП договір про врегулювання небалансів електричної енергії та у порядку, визначеному цими Правилами, уклали з ОР договір про участь у РДН та ВДР.

1.4.2. Учасники РДН/ВДР мають право:

- 1) брати участь на торгах у порядку, визначеному цими Правилами;
- 2) отримати доступ до програмного забезпечення ОР у частині формування та надання заявок на торги на РДН та заявок на торги на ВДР, обміну повідомленнями з ОР та відстеження результатів торгів, що їх стосуються;
- 3) запитувати та отримувати від ОР інформацію щодо своєї діяльності на РДН/ВДР;
- 4) своєчасно та у повному обсязі отримувати кошти за продану на РДН/ВДР електричну енергію;
- 5) оскаржувати дії та рішення ОР в установленому законодавством порядку;
- 6) подавати ОР пропозиції щодо внесення змін до цих Правил.

143. Учасники РДН/ВДР зобов'язані:

- 1) виконувати ці Правила та умови договорів, що укладаються на РДН/ВДР;
- 2) брати до відома всі повідомлення, що направляються їм ОР;
- 3) надавати ОР інформацію, необхідну для виконання ним функцій на ринку електричної енергії, в обсягах, визначених цими Правилами;
- 4) оплачувати куплену на РДН/ВДР електричну енергію своєчасно та виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР;
- 5) мати програмні та технічні засоби, необхідні для участі на торгах на РДН, торгах на ВДР та обміну інформацією з ОР;
- 6) забезпечувати конфіденційність даних, що надаються ними ОР у заявках на торги на РДН та заявках на торги ВДР, викриття яких може вплинути на (спотворити) результати торгів.

144. Учасники РДН/ВДР мають інші права та обов'язки, передбачені Законом, Правилами ринку, цими Правилами та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

1.5. Програмне забезпечення оператора ринку

151. ОР здійснює управління всіма процесами на РДН/ВДР, зокрема проводить торги, виконує всі необхідні розрахунки, реєструє всі ринкові дані та результати торгів за допомогою програмного забезпечення ОР.

152. ОР розробляє та затверджує інструкцію з користування програмним забезпеченням ОР, в якій, зокрема, визначається порядок доступу учасників РДН/ВДР до програмного забезпечення ОР.

153. Учасники РДН/ВДР зобов'язані мати інформаційно-технічні системи, що відповідають мінімальним технічним вимогам щодо роботи з програмним забезпеченням ОР. Мінімальні технічні вимоги до інформаційно-технічних систем учасників РДН/ВДР визначаються в інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

154. ОР координує підготовку уповноважених представників учасників РДН/ВДР для роботи з програмним забезпеченням ОР і надає необхідні інструкції та роз'яснення для впровадження (налаштування) їхніх інформаційно-технічних систем.

155. З метою запобігання виникненню позаштатних ситуацій ОР зобов'язаний:

1) мати резервну (дублюючу) систему програмного забезпечення ОР, що працюватиме на незалежному електронному обладнанні та буде вводиться в роботу в разі тимчасового переривання або збою в роботі основної системи, з відповідною системою безпеки/захисту, що синхронізуватиметься з основною системою в частині повноти і цілісності інформації;

2) забезпечувати технічну підтримку та своєчасне оновлення програмного забезпечення ОР.

156. ОР має право призупинити доступ до програмного забезпечення ОР усіх учасників РДН/ВДР для проведення технічного обслуговування системи. ОР проводить планове періодичне технічне обслуговування системи щовівторка з 19:00 до 22:00 години. У разі проведення позапланового обслуговування системи ОР не пізніше ніж за 3 робочі дні інформує всіх учасників РДН/ВДР про час і тривалість призупинення їх доступу до програмного забезпечення ОР. Цей час не повинен збігатись із часом проведення торгів на РДН.

157. У разі виникнення в учасника РДН/ВДР несправності технічного обладнання, що унеможливує його доступ до програмного забезпечення ОР, він негайно повідомляє ОР про виникнення такої ситуації та доступні йому канали зв'язку з наведених у пункті 1.6.1 глави 1.6 цього розділу.

1.6. Зв'язок та обмін інформацією на РДН/ВДР

1.6.1. Обмін інформацією між ОР та учасниками РДН/ВДР здійснюється:

- 1) через програмне забезпечення ОР із застосуванням КЕП;
- 2) електронною поштою;
- 3) телефоном/факсом;
- 4) поштою.

1.6.2. Через програмне забезпечення ОР здійснюється:

- 1) укладення договорів про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР;
- 2) організація та проведення торгів (надання заявок та повідомлень);
- 3) надання повідомлень щодо обсягів та вартості купленої-проданої електричної енергії за результатами проведених торгів;
- 4) надання звітів щодо виконання фінансових зобов'язань за укладеними договорами на РДН/ВДР;
- 5) надання реєстрів платіжних доручень;
- 6) інформування учасників РДН/ВДР.

1.6.3. Порядок надання та отримання повідомлень через програмне забезпечення ОР визначається інструкцією з користування програмним забезпеченням ОР.

1.6.4. КЕП повинен відповідати таким вимогам:

1) відкритий ключ має бути підтверджений сертифікатом, що засвідчується кваліфікованим надавачем довірчих електронних послуг;

2) бути чинним на момент підписання (накладання);

3) бути сумісним із засобами КЕП, що застосовуються ОР;

1.6.5. Електронною поштою надсилаються повідомлення щодо:

1) призупинення доступу до програмного забезпечення ОР учасників РДН/ВДР для проведення технічного обслуговування і оновлення систем програмного забезпечення ОР;

2) призупинення, припинення статусу учасника РДН/ВДР;

3) пропозицій щодо внесення змін до цих Правил;

4) оновлення програмного забезпечення ОР.

1.6.6. Повідомлення електронною поштою надсилаються тільки на адреси ОР, оприлюднені на його вебсайті, та/або учасника РДН/ВДР, зазначені відповідно до вимог пункту 2.1.3 глави 2.1 розділу II цих Правил. Повідомлення, направлені на інші електронні адреси ОР, не розглядаються.

1.6.7. Датою інформаційного повідомлення вважається день та час його розміщення в системі програмного забезпечення ОР та у випадку використання електронної пошти:

1) день та час його відправки учаснику РДН/ВДР;

2) день та час його відправки ОР.

1.6.8. Телефонний або факсимільний зв'язок використовується виключно у випадку виходу з ладу систем програмного забезпечення ОР та/або електронної пошти.

1.6.9. Укладаючи договір про участь у РДН та ВДР, кожний учасник ринку погоджується з тим, що ОР буде записувати операційні телефонні розмови, що відбуватимуться між сторонами. Записи дзвінків будуть використовуватися у випадку виникнення спірних питань.

1.6.10. Телефонний та/або факсимільний зв'язок здійснюється лише на телефонні номери ОР, оприлюднені на його вебсайті, та/або учасника РДН/ВДР, зазначені відповідно до вимог пункту 2.1.3 глави 2.1 розділу II цих Правил. ОР не несе відповідальності за отримання даних, інформації або повідомлень, що зроблені на інші телефонні номери.

1.6.11. Поштою надсилаються:

1) рекомендованими листами з повідомленням:

проект договору про участь у РДН та ВДР;

акти купівлі-продажу електричної енергії;

претензії;

повідомлення щодо форс-мажорних обставин;

будь-які інші повідомлення та запрошення, що містять інформацію важливого чи термінового характеру (повідомлення термінового характеру дублюються електронною поштою);

2) звичайними листами будь-які інші повідомлення та запрошення, що не містять інформації важливого чи термінового характеру.

1.6.12. Інформація, що зазначена у пункті 1.6.11 цієї глави, надсилається тільки на поштову адресу ОР, оприлюднену на його вебсайті, та/або учасника РДН/ВДР, зазначену відповідно до вимог пункту 2.1.3 глави 2.1 розділу II цих Правил. Інформація, надіслана на будь-яку іншу адресу ОР, не розглядається.

1.7. Порядок розкриття та оприлюднення інформації

1.7.1. Уся інформація, пов'язана з ходом та результатами торгів, є власністю ОР.

1.7.2. Дії ОР щодо розкриття та оприлюднення інформації повинні бути спрямовані на захист інтересів учасників РДН/ВДР, забезпечення рівних умов щодо отримання ними інформації про торги та функціонування РДН/ВДР.

1.7.3. Кожний учасник РДН/ВДР використовує інформацію, отриману в ході підготовки та проведення торгів, виключно для участі на торгах та для власних потреб.

1.7.4. ОР та учасники РДН/ВДР зобов'язуються дотримуватися загального принципу збереження конфіденційності даних, якими вони обмінюються. Не підлягає розголошенню третім особам без попереднього письмового дозволу іншої сторони, крім випадків, зазначених у пунктах 1.7.7 та 1.7.8 цієї глави, інформація, що позначена як конфіденційна та отримана у зв'язку з виконанням обов'язків та реалізацією прав, визначених цими Правилами та Правилами ринку, зокрема:

1) заявлені учасниками РДН/ВДР обсяги та ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР;

2) розмір гарантійного внеску на рахунках ескроу учасника РДН/ВДР;

3) записи операційних телефонних розмов між ОР та учасниками РДН/ВДР;

4) персональні дані уповноважених осіб учасників РДН/ВДР.

1.7.5. У разі розірвання договору про участь у РДН та ВДР вимога щодо збереження конфіденційності інформації, визначена положенням пункту 1.7.4 цієї глави, залишається в силі протягом 5 років з дати розірвання договору.

1.7.6. ОР має право використовувати дані, що генеруються учасниками РДН/ВДР для участі на торгах, для статистичних цілей та спостереження за роботою РДН/ВДР. Такі статистичні дані

та результати спостереження можуть бути оприлюднені. У цьому випадку ОР зобов'язаний гарантувати, що дані залишаться анонімними.

1.7.7. Інформація щодо торгів та діяльності учасників РДН/ВДР на РДН/ВДР розкривається ОР суб'єктам господарювання або їх працівникам, на яких цими Правилами та Правилами ринку покладаються певні функції чи обов'язки (ОСП, уповноважений банк, аудитор). ОР розкриває інформацію зазначеним суб'єктам господарювання або їх працівникам у порядку та обсягах, що встановлюються цими Правилами та Правилами ринку. ОР повинен визначити в умовах договору з відповідними суб'єктами господарювання зобов'язання щодо збереження конфіденційності інформації, отриманої від ОР та учасників РДН/ВДР.

1.7.8. ОР розкриває державним органам відповідно до вимог законодавства та Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ними законодавчо встановлених функцій та повноважень, за встановленими такими органами процедурами та/або за окремими обґрунтованими запитами.

1.7.9. Кожний учасник ринку, укладаючи договір про участь у РДН та/або ВДР, погоджується з тим, що ОР розкриватиме інформацію відповідно до пунктів 1.7.7 та 1.7.8 цієї глави.

1.7.10. ОР зобов'язаний оприлюднювати інформацію, що не є конфіденційною, а саме:

- 1) ці Правила;
- 2) порядок доступу до програмного забезпечення ОР та інструкцію з користування програмним забезпеченням ОР;
- 3) форми заяв, звернень, довідок та договорів, передбачених цими Правилами;
- 4) контактні дані відповідальних осіб ОР та сервісної/технічної підтримки програмного забезпечення ОР;
- 5) реєстр учасників РДН/ВДР;
- 6) повідомлення про час і порядок проведення торгів;
- 7) результати торгів на РДН в агрегованому вигляді (погодинні ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії на РДН);
- 8) результати торгів на ВДР в агрегованому вигляді;
- 9) агреговані цінові показники (індекси) роботи РДН/ВДР;
- 10) звіти про результати роботи РДН/ВДР та про діяльність ОР;
- 11) проекти змін до цих Правил та інформацію щодо їх опрацювання.

1.7.11. ОР оприлюднює українською та англійською мовами зазначену у пункті 1.7.10 цієї глави інформацію шляхом її розміщення на власному вебсайті у відкритому доступі (у форматі, придатному для копіювання та/або завантаження) та постійно підтримує її актуальність. Інформація, визначена пунктом 1.7.10 цієї глави, зберігається і є доступною на вебсайті ОР не менше трьох років з дня її розміщення.

1.8. Форс-мажор

1.8.1. Під форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) розуміються обставини, що будуть визнані такими згідно з документом, виданим Торгово-промисловою палатою України або відповідними територіальними відділеннями.

1.8.2. Учасник РДН/ВДР, для якого склались форс-мажорні обставини, зобов'язаний протягом 3 робочих днів з дати їх настання письмово (шляхом направлення рекомендованого листа) інформувати ОР про настання таких обставин та про їх наслідки. Такий же порядок повідомлення ОР застосовується учасником РДН/ВДР у разі припинення дії форс-мажорних обставин та їх наслідків.

1.8.3. Учасник РДН/ВДР повинен надати ОР документ Торгово-промислової палати України або відповідного територіального відділення, що підтверджує настання форс-мажорних обставин, у найкоротший термін з дати його отримання, але не пізніше ніж 30 календарних днів з дати повідомлення, зазначеного в пункті 1.8.2 цієї глави.

1.8.4. У випадку виникнення форс-мажорних обставин, що унеможливають виконання будь-яким учасником РДН/ВДР своїх зобов'язань, такий учасник РДН/ВДР звільняється від відповідальності за невиконання визначених цими Правилами та відповідними договорами зобов'язань на час дії зазначених обставин.

1.8.5. Неповідомлення учасником РДН/ВДР, для якого склались форс-мажорні обставини, ОР про їх настання та/або припинення, а також ненадання підтверджуючого документа Торгово-промислової палати України або відповідного територіального відділення про настання таких обставин веде до втрати права учасника РДН/ВДР посилаючись на такі обставини як на підставу, що звільняє його від відповідальності за невиконання/несвоєчасне виконання зобов'язань за цими Правилами та договорами, укладеними на РДН/ВДР.

1.9. Позаштатні ситуації на РДН/ВДР та робота в умовах надзвичайного стану в об'єднаній енергетичній системі України

1.9.1. Позаштатними ситуаціями в роботі РДН/ВДР вважаються обставини, що перешкоджають проведенню торгів відповідно до цих Правил, а саме:

- 1) повна або часткова непрацездатність програмного забезпечення ОР;
- 2) припинення (повне або часткове) роботи каналів комунікацій ОР;
- 3) форс-мажорні обставини.

1.9.2. У випадку виникнення позаштатної ситуації ОР зобов'язаний:

- 1) якщо працездатність систем програмного забезпечення ОР не буде відновлена для

вчасного проведення торгів на РДН, прийняти рішення про:

перенесення часу початку торгів на РДН на інший, але не пізніше 14:00 години доби, що передує добі постачання, якщо робота систем може бути відновлена до цього часу;

скасування торгів на РДН на відповідну добу постачання, якщо робота систем не може бути відновлена до 14:00 години доби, що передує добі постачання;

2) зупинити торги на ВДР до відновлення дієздатності систем програмного забезпечення ОР;

3) невідкладно повідомити про виникнення позаштатної ситуації, перенесення/скасування торгів на РДН та зупинення торгів на ВДР учасників РДН/ВДР, ОСП та Регулятора;

4) за форс-мажорних обставин отримати документ Торгово-промислової палати України або відповідних територіальних відділень, що підтверджує їх настання;

5) вжити заходів щодо відновлення у найкоротший термін роботи систем, що вийшли з ладу, зокрема шляхом використання резервного обладнання;

6) повідомити учасників РДН/ВДР, ОСП та Регулятора про усунення позаштатної ситуації та відновлення нормального режиму роботи РДН/ВДР;

7) провести розслідування причин та аналіз наслідків виникнення позаштатної ситуації для вжиття відповідних заходів з метою недопущення її повторення.

1.9.3. У разі оголошення ОСП про виникнення надзвичайної ситуації в об'єднаній енергетичній системі України (далі - ОЕС України) торги на ВДР не проводяться.

1.10. Відповідальність на РДН/ВДР

1.10.1. Учасники РДН/ВДР та ОР відповідають за ефективне та прозоре функціонування РДН/ВДР і не повинні допускати порушення цих Правил та зловживань на РДН/ВДР.

1.10.2. ОР та учасники РДН/ВДР несуть відповідальність за порушення цих Правил відповідно до Закону, а також відповідають за неналежне виконання зобов'язань за договорами про участь у РДН та ВДР та про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР відповідно до умов таких договорів.

1.10.3. ОР та учасник РДН/ВДР не несуть відповідальності за компенсацію наслідків, пов'язаних із:

1) форс-мажорними обставинами (якщо такі обставини підтверджені відповідним документом у строк, встановлений цими Правилами);

2) неякісними послугами, що надаються їм третіми особами, чим, зокрема, може бути недоступність (обмеження), відмова або переривання роботи телекомунікаційних мереж;

3) неточністю, частковою або повною відсутністю технічної інформації або даних, що надходять від третіх осіб;

4) спотворенням електронних баз даних у зв'язку із застосуванням мережі Інтернет або іншого обладнання, що використовується для зв'язку між учасником РДН/ВДР та ОР.

1.10.4. ОР не несе відповідальності за збитки учасника РДН/ВДР, що виникли через:

1) неможливість або складність для учасника РДН/ВДР отримати доступ до програмного забезпечення ОР у результаті несправностей в апаратному забезпеченні або іншому обладнанні, що використовує учасник РДН/ВДР;

2) невчасне надання учасником РДН/ВДР претензії щодо результатів торгів на РДН/ВДР;

3) форс-мажорні обставини (якщо такі обставини підтверджені відповідним документом у порядку та строк, встановлені цими Правилами) та оголошення надзвичайної ситуації в ОЕС України.

1.11. Аудит РДН та ВДР

1.11.1. З метою запобігання виникненню спорів щодо правильності визначення результатів торгів на РДН/ВДР та пов'язаних із ними нарахунків ОР забезпечує проведення аудиту роботи РДН та ВДР щодо відповідності цим Правилам. Аудит РДН та ВДР проводиться не менше одного разу на рік кваліфікованою незалежною аудиторською компанією.

1.11.2. ОР закуповує послуги з аудиту РДН та ВДР відповідно до вимог чинного законодавства та забезпечує внесення до договору про надання послуг з проведення аудиту РДН та ВДР вимог до аудитора щодо:

1) збереження конфіденційності інформації, отриманої від ОР та будь-якого учасника РДН/ВДР;

2) надання ОР та Регулятору повного звіту про результати аудиту РДН та ВДР.

1.11.3. ОР встановлює технічне завдання на аудит РДН та ВДР, що повинно містити вимоги щодо перевірки, зокрема:

1) надання учасниками РДН/ВДР заявок та інших постійних і періодичних даних, що визначені цими Правилами;

2) процесів, що застосовуються ОР до наданих учасниками РДН/ВДР даних відповідно до цих Правил.

1.11.4. Технічне завдання на аудит РДН та ВДР повинно відповідати визначеним Регулятором вимогам щодо проведення обов'язкового аудиту роботи РДН та ВДР та оприлюднення звіту про результати аудиту РДН та ВДР на вебсайті ОР.

1.11.5. Не пізніше 5 робочих днів з дати отримання повної версії звіту про результати аудиту РДН та ВДР ОР спільно з аудитором повинен оприлюднити на власному вебсайті версію звіту, що враховує вимоги до збереження конфіденційності інформації учасників РДН/ВДР та

ОР.

1.11.6. Регулятор за своєю ініціативою або на вимогу будь-якого учасника РДН/ВДР має право ініціювати проведення позапланового аудиту РДН та ВДР. Організація та проведення позапланового аудиту РДН та ВДР здійснюється відповідно до пунктів 1.11.2 - 1.11.5 цієї глави.

1.12. Спостереження за роботою РДН/ВДР

1.12.1. Правила поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку (далі - Правила поведінки) є обов'язковими для виконання всіма учасниками РДН/ВДР (додаток 7 до цих Правил).

1.12.2. Правила поведінки встановлюють вимоги щодо поведінки учасників РДН/ВДР під час здійснення ними торгових операцій на РДН та ВДР та направлені на забезпечення:

- 1) попередження негативного впливу на процес формування цін на РДН та ВДР;
- 2) дотримання учасниками РДН/ВДР принципів добросовісної конкуренції на РДН та ВДР;
- 3) ефективної інформаційної взаємодії учасника РДН/ВДР та ОР під час спостереження ОР за роботою РДН/ВДР;
- 4) повідомлення учасником РДН/ВДР ОР щодо будь-яких проявів недобросовісної конкуренції та дій, направлених на маніпулювання цінами на РДН/ВДР, що здійснені іншими учасниками РДН/ВДР;
- 5) відповідальності учасника РДН/ВДР за порушення Правил поведінки.

1.12.3. ОР здійснює постійне спостереження за роботою РДН та ВДР та поведінкою учасників РДН/ВДР у процесі участі на торгах, зокрема щодо:

- 1) порушення вимог цих Правил щодо подання заявок на торги;
- 2) подання заявок на торги з ціновими показниками, що відрізняються від цінових показників у поданих заявках попередніх періодів (у тому числі протягом року);
- 3) випадків одночасного подання на торги різними учасниками РДН/ВДР заявок на продаж або купівлю електричної енергії з однаковими цінами та обсягами;
- 4) подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР;
- 5) недотримання термінів оплати послуг ОР;
- 6) неподання інформації, недотримання термінів надання інформації, надання недостовірної інформації ОР, подання якої передбачено цими Правилами;
- 7) підкупу та/або схилення до розголошення інформації з обмеженим доступом працівника та/або посадової особи ОР учасником РДН/ВДР. ОР з метою встановлення факту зазначених дій має право звертатись до правоохоронних органів та повідомляти Регулятора.

1.12.4. Функції ОР щодо спостереження за роботою РДН та ВДР та поведінкою учасників РДН/ВДР виконує підрозділ у структурі ОР (далі - структурний підрозділ ОР), положення про який розробляє ОР. Структурний підрозділ ОР підзвітний виконавчому органу ОР.

1.12.5. Структурний підрозділ ОР виконує такі функції:

- 1) спостереження за функціонуванням РДН та ВДР, що здійснюється шляхом створення та ведення баз даних, отриманих та сформованих ОР у процесі організації, проведення та визначення результатів торгів;
- 2) обробку, систематизацію та аналіз інформації щодо учасників РДН/ВДР, операцій на РДН та ВДР, цін та цінових індексів на РДН та ВДР;
- 3) формування характеристики поточного стану РДН та ВДР та аналіз динаміки їх розвитку;
- 4) аналіз бази даних по всіх торгових операціях учасників РДН/ВДР та розрахунках за цими операціями;
- 5) аналіз поведінки учасників РДН/ВДР та її впливу на формування ціни на РДН та ВДР щодо подання заявок на торги;
- 6) виявлення та фіксацію випадків невиконання (порушення) учасниками РДН/ВДР своїх зобов'язань, що виникають у процесі їх діяльності на РДН/ВДР відповідно до положень цих Правил, у тому числі відповідно до умов договору про участь у РДН та ВДР та договорів про купівлю-продаж електричної енергії на РДН та ВДР;
- 7) виявлення та фіксацію випадків невиконання (порушення) учасниками РДН/ВДР цих Правил;
- 8) підготовку даних для моніторингу РДН/ВДР Регулятором;
- 9) інші функції, передбачені положенням про структурний підрозділ ОР.

1.12.6. Структурний підрозділ ОР має право:

- 1) здійснювати запис, зберігання та використання фактів комунікації та інформаційного обміну (телефонні розмови, листування засобами поштового та/або електронного зв'язку тощо) з учасником РДН/ВДР у процесі виконання функцій щодо спостереження за роботою РДН/ВДР;
- 2) звертатися до Регулятора з питань щодо моніторингу РДН/ВДР.

1.12.7. Структурний підрозділ ОР зобов'язаний:

- 1) негайно повідомити органи Антимонопольного комітету України та Регулятора про виявлення порушення учасниками РДН/ВДР цих Правил, випадків фактичного та/або потенційного негативного впливу дій та/або бездіяльності учасників РДН/ВДР на результати

торгів;

2) надавати Регулятору звітні дані для моніторингу РДН та ВДР у порядку та у строки, визначені Регулятором;

3) оприлюднювати до 01 лютого року, наступного за звітним, на вебсайті ОР щорічний звіт щодо спостереження за роботою РДН/ВДР з відображенням агрегованих та/або знеособлених даних.

1.12.8. Положення про структурний підрозділ ОР повинно містити вимоги до працівників підрозділу щодо:

1) дотримання принципу незалежності виконання своїх функцій та дотримання принципу незалежності взаємодії з іншими структурними підрозділами ОР;

2) поводження з інформацією з обмеженим доступом, зокрема забезпечення її нерозголошення та збереження комерційної таємниці;

3) відповідальності за розголошення інформації з обмеженим доступом та/або поширення отриманої в результаті спостереження за роботою РДН/ВДР інформації, якщо це завдало чи могло завдати шкоди учаснику РДН/ВДР та/або мало вплив на результати торгів, відповідно до Статуту ОР та норм чинного законодавства.

1.12.9. У випадку виявлення порушення учасником РДН/ВДР цих Правил ОР повідомляє Регулятора протягом 2 робочих днів з дати фіксації порушення.

1.13. Порядок врегулювання спорів між ОР та учасниками РДН/ВДР

1.13.1. Учасник РДН/ВДР з метою врегулювання спору з ОР повинен звернутися до нього з письмовою претензією.

Учасник РДН/ВДР детально описує у претензії спірне питання з посиланням на норми цих Правил або договорів, укладених з ОР, та направляє її ОР рекомендованим листом.

ОР протягом 3 робочих днів з дати отримання претензії надає учаснику РДН/ВДР повідомлення про дату, час і місце зустрічі уповноважених представників сторін для обговорення спірного питання.

Уповноважені представники ОР та учасника РДН/ВДР повинні зустрітись у приміщенні ОР не пізніше 10:00 години сьомого робочого дня з дати отримання ОР претензії.

Якщо зустріч уповноважених представників сторін не відбудеться у термін, визначений цим пунктом, сторона, яка подала претензію, має право оскаржити дії ОР у встановленому законодавством порядку.

Спірне питання обговорюється на засіданні уповноважених осіб ОР та учасника РДН/ВДР, за результатами якого підписується протокол засідання, де, зокрема, фіксується рішення, прийняте за результатами засідання. Якщо досягнуто повної згоди щодо вирішення спірного питання, протокол підписується уповноваженими особами обох сторін і подається на затвердження до виконавчого органу ОР і учасника РДН/ВДР. Якщо згода досягнута частково, то частина, щодо якої досягнуто згоди, та частина, що залишається невирішеною, повинні бути точно розділені і описані у протоколі.

1.13.2. Якщо питання не може бути вирішене за домовленістю сторін у строк 30 календарних днів з дати отримання претензії, сторона, що висунула претензію, має право з метою врегулювання спору звернутися до Регулятора та/або передати спір на розгляд до суду відповідно до чинного законодавства України.

1.14. Порядок внесення змін до цих Правил

1.14.1. ОР, учасники РДН/ВДР та інші заінтересовані особи мають право подавати пропозиції щодо вдосконалення роботи РДН та ВДР та внесення змін до цих Правил.

1.14.2. ОР у частині виконання функції з адміністрування цих Правил:

1) отримує та опрацьовує пропозиції учасників РДН/ВДР та інших заінтересованих осіб щодо внесення змін до цих Правил;

2) забезпечує оприлюднення запропонованих змін до цих Правил на власному вебсайті для їх опрацювання учасниками РДН/ВДР та іншими заінтересованими особами;

3) готує зведені пропозиції щодо змін до цих Правил та надає їх Регулятору на затвердження у встановленому законодавством порядку;

4) оприлюднює на власному вебсайті проекти змін до цих Правил та інформацію про їх опрацювання і затвердження;

5) готує пропозиції щодо приведення цих Правил у відповідність до норм чинного законодавства.

1.14.3. Внесення змін до цих Правил здійснюється в такому порядку:

1) будь-який учасник РДН/ВДР, ОР та/або заінтересована особа формує свої зауваження та пропозиції щодо внесення змін до цих Правил у вигляді порівняльної таблиці, що містить редакцію відповідних положень (пунктів, підпунктів, абзаців тощо) чинних Правил та редакцію із запропонованими змінами, та пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності внесення змін до цих Правил;

2) учасники РДН/ВДР та заінтересовані особи надають сформовані відповідно до вимог підпункту 1 цього пункту пропозиції на електронну адресу ОР, зазначену на його вебсайті;

3) ОР опрацьовує отримані пропозиції щодо внесення змін до цих Правил та у перший вівторок кожного місяця оприлюднює їх на власному вебсайті із зазначенням строку, протягом якого прийматимуться зауваження та пропозиції від учасників РДН/ВДР та заінтересованих осіб до запропонованих змін. Такий строк не повинен бути меншим 5 робочих днів та перевищувати 30 календарних днів;

4) ОР після завершення строку прийняття зауважень та пропозицій протягом 10 календарних днів узагальнює зауваження та пропозиції, що надійшли від учасників РДН/ВДР і заінтересованих осіб, готує в межах компетенції висновок щодо запропонованих змін до цих Правил та надає їх на розгляд Регулятора разом із підготовленою за результатами опрацювання інформацією;

5) якщо у висновку ОР визнана недоцільність внесення запропонованих змін, а учасник РДН/ВДР чи особа, що їх запропонувала, наполягає на необхідності внесення таких змін, ОР повинен ініціювати проведення наради для обговорення таких змін;

6) зміни до цих Правил затверджуються Регулятором у порядку, встановленому законодавством України.

1.144. Учасник РДН/ВДР у разі незгоди із змінами, внесеними до цих Правил, має право припинити свій доступ до РДН/ВДР у порядку, визначеному главою 2.4 розділу II цих Правил.

II. Участь у РДН/ВДР

2.1. Порядок реєстрації учасників РДН/ВДР

2.1.1. Учасники ринку, що бажають стати учасниками РДН/ВДР, повинні:

- 1) надати ОР заяву про участь у РДН та ВДР;
- 2) укласти договір про участь у РДН та ВДР.

2.1.2. Учасник ринку набуває статусу учасника РДН/ВДР з дати набрання чинності договором про участь у РДН та ВДР.

2.1.3. Форма заяви про участь у РДН та ВДР та вимоги до інформації, що в ній зазначається, встановлюються ОР та розміщуються на його вебсайті. Заява про участь у РДН та ВДР включає:

- 1) повне найменування, місцезнаходження, код ЄДРПОУ (для фізичних осіб-підприємців - реєстраційний номер облікової картки платника податків);
- 2) прізвище, ім'я, по батькові особи, яка має право підписувати договори та вчиняти дії від імені заявника;
- 3) інформацію про наявність у заявника ліцензій, виданих відповідно до вимог Закону;
- 4) реквізити поточного рахунку заявника та додатково для електропостачальників - реквізити поточного рахунку із спеціальним режимом використання, відкритого відповідно до вимог Закону;
- 5) ЄІС-код учасника ринку;
- 6) поштову адресу заявника, прізвище, ім'я, по батькові, номери телефонів, e-mail адреси уповноважених заявником контактних осіб для зв'язку та направлення офіційних письмових повідомлень;
- 7) інформацію про уповноважених осіб заявника та зразки їх підписів.

2.1.4. Підписавши заяву про участь у РДН та ВДР, заявник підтверджує, що:

- 1) він відповідає всім установленим цими Правилами вимогам та зобов'язується їх дотримуватися;
- 2) надана ним інформація є повною, достовірною і актуальною і він за необхідності буде готовий надати підтверджуючі документи.

2.1.5. ОР протягом двох робочих днів з дня отримання заяви про участь у РДН/ВДР перевіряє повноту та актуальність наданої заявником інформації.

2.1.6. Якщо повнота та актуальність інформації заявника підтверджена, ОР готує та надає заявнику проект договору про участь у РДН та ВДР для підписання у двох примірниках.

2.1.7. Після отримання ОР підписаного зі сторони заявника договору про участь у РДН та ВДР у двох примірниках ОР за 1 робочий день:

- 1) підписує, реєструє та повертає один примірник договору заявнику;
- 2) реєструє учасника РДН/ВДР;
- 3) інформує Регулятора та інших учасників РДН/ВДР про реєстрацію нового учасника РДН/ВДР шляхом розміщення відповідної інформації на власному вебсайті.

2.1.8. Договір про участь у РДН та ВДР набирає чинності з дати, зазначеної у ньому.

2.1.9. Якщо інформація, надана заявником, не підтверджена або є неповною, ОР повідомляє заявника про відмову у задоволенні його заяви із зазначенням причин такої відмови.

2.1.10. Заявник, який отримав відмову, після врегулювання питань, що стали підставою для відмови, має право подати нову заяву про участь у РДН та ВДР.

2.1.11. Якщо заявник вважає, що ОР необгрунтовано відмовив у задоволенні його заяви про участь у РДН та ВДР, він має право оскаржити рішення ОР у порядку, визначеному у главі 1.13 розділу I цих Правил. Якщо спір буде вирішено на користь заявника, ОР зобов'язаний укласти з ним договір про участь у РДН та ВДР згідно з умовами пунктів 2.1.5 - 2.1.7 цієї глави.

2.1.12. ОР створює та веде реєстр учасників РДН/ВДР, що включає найменування учасника, дату та номер договору про участь у РДН та ВДР, дату, з якої призупинено/припинено статус учасника РДН/ВДР. ОР оприлюднює реєстр учасників РДН/ВДР на власному вебсайті та підтримує актуальність інформації, що в ньому міститься.

2.1.13. Учасник РДН/ВДР зобов'язаний не пізніше десяти календарних днів з моменту настання повідомляти ОР про всі зміни, що відбулися стосовно даних, наданих ним ОР відповідно до пункту 2.1.3 цієї глави, та на вимогу ОР надавати інформацію і документи,

необхідні для підтвердження таких змін.

2.1.14. Після реєстрації учасника РДН/ВДР ОР надає такому учаснику РДН/ВДР доступ до програмного забезпечення ОР відповідно до інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

2.1.15. У разі внесення Регулятором змін до затвердженої типової форми договору про участь на РДН та ВДР:

1) ОР публікує такі зміни на власному вебсайті та направляє учаснику РДН/ВДР додаткову угоду про приведення у відповідність укладеного договору до типової форми у двох примірниках;

2) учасник РДН/ВДР підписує два примірники такої додаткової угоди зі своєї сторони та протягом 14 календарних днів з дня отримання надає ОР один із підписаних примірників додаткової угоди;

3) якщо учасник РДН/ВДР не надав ОР підписаний примірник додаткової угоди у зазначений цим пунктом строк, вважається, що він ініціював розірвання договору про участь у РДН та ВДР.

22. Порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР

2.2.1. Учасники РДН/ВДР відкривають і підтримують для розрахунків за куплену на РДН/ВДР електричну енергію та для оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР банківський рахунок (рахунок ескроу) в уповноваженому банку, визначеному ОР.

2.2.2. У договорі про відкриття банківського рахунку, зазначеного у пункті 2.2.1 цієї глави, учасники РДН/ВДР обумовлюють право уповноваженого банку на договірне списання (перерахування) коштів з цього рахунку за платіжною вимогою ОР та доступ ОР до інформації щодо наявних на цьому рахунку коштів.

2.2.3. Порядок перерахування коштів з рахунку ескроу учасника РДН/ВДР визначається договором з уповноваженим банком.

Перерахування коштів з рахунку ескроу учасника РДН/ВДР здійснюється лише з дозволу ОР.

Учасник РДН/ВДР може закрити свій рахунок ескроу лише після припинення участі у РДН та ВДР.

Для повернення коштів з рахунку ескроу учасник РДН/ВДР повинен звернутися із заявою щодо повернення коштів у довільній формі до ОР, після чого ОР повинен дати дозвіл (доручення) уповноваженому банку на перерахування вільних від зобов'язань коштів з рахунку ескроу учасника РДН/ВДР на його поточний рахунок під час розрахунків, що визначені у главі 4.3 розділу IV цих Правил.

2.2.4. ОР використовує доступ до рахунків ескроу учасників РДН/ВДР для оплати купленої на РДН/ВДР електричної енергії та послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, а також для перевірки дотримання учасниками РДН/ВДР вимог щодо забезпечення виконання фінансових зобов'язань на РДН/ВДР, визначених пунктами 2.2.5 та 2.2.6 цієї глави.

2.2.5. Учасники РДН/ВДР, що мають намір купувати електричну енергію на РДН/ВДР, повинні забезпечити можливість оплати заявлених ними для купівлі на РДН/ВДР обсягів електричної енергії шляхом внесення до початку торгів на РДН/ВДР на свій рахунок ескроу суми коштів, достатньої для покриття вартості купованої електричної енергії відповідно до заявки, вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР та комісії уповноваженого банку (з урахуванням сум податку на додану вартість, які будуть включені до вартості електричної енергії та послуг).

2.2.6. Складаючи заявки на купівлю електричної енергії, учасник РДН/ВДР урахує, що сума максимальних вартостей обсягів купівлі електричної енергії, заявлених учасником РДН/ВДР щодо однієї доби постачання, з урахуванням відповідної вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, не повинна перевищувати суми вільних від поточних фінансових зобов'язань коштів, наявних на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР на момент здійснення ОР перевірки заявок.

2.2.7. Складаючи заявку на продаж електричної енергії, учасник РДН/ВДР урахує, що обсяги електричної енергії, що він планує продати на добу постачання у визначеній торговій зоні, не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН та ВДР, що визначається згідно з Правилами ринку.

2.2.8. ОСП розраховує та надає ОР до 11:30 години доби, що передує добі постачання, максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН та ВДР по кожному учаснику ринку.

2.2.9. Учасники ринку погоджуються з тим, що відповідно до пункту 2.2.8 цієї глави ОСП розкриває ОР інформацію щодо наявного у них максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН та ВДР.

23. Укладання договорів про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР

2.3.1. Договори про купівлю-продаж електричної енергії на РДН та ВДР укладаються в електронній формі.

2.3.2. Для укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР уповноважена особа учасника РДН/ВДР здійснює персоналізований вхід у систему програмного забезпечення ОР, де вона повинна:

1) відкрити шаблон з текстом договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР та внести у відкриті для заповнення поля необхідні реквізити;

2) у тексті договору обов'язково зазначити реквізити рахунку ескроу учасника РДН/ВДР, відкритого в уповноваженому банку відповідно до вимог цих Правил;

3) підписати договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР шляхом накладання КЕП;

4) направити ОР пропозицію щодо укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР (підписаний проєкт договору).

2.3.3. ОР, отримавши пропозицію щодо укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР, повинен:

1) перевірити повноваження особи, яка підписала договір, та повноту інформації, що повинна бути зазначена в договорі;

2) направити протягом доби учаснику РДН/ВДР повідомлення про отримання пропозиції щодо укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР або про відхилення пропозиції з обґрунтуванням причин відхилення;

3) протягом доби з дати отримання пропозиції щодо укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР підписати зазначений договір шляхом накладання КЕП уповноваженої особи ОР;

4) протягом доби направити учаснику РДН/ВДР повідомлення про завершення укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР.

2.3.4. Учасник РДН/ВДР, отримавши повідомлення про завершення укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР, може переглянути підписаний обома сторонами договір у системі програмного забезпечення ОР і у разі потреби роздрукувати.

2.3.5. При отриманні повідомлення про відхилення пропозиції укласти договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР учасник РДН/ВДР має право, усунувши причини такого відхилення, направити ОР нову пропозицію про укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР.

2.3.6. Договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР набирає чинності з дати, зазначеної в ньому ОР.

2.3.7. У разі внесення Регулятором змін до встановленої цими Правилами форми договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР:

1) ОР опубліковує такі зміни на своєму вебсайті та надає учаснику РДН/ВДР через систему програмного забезпечення ОР повідомлення щодо таких змін та додаткову угоду про приведення укладеного договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР у відповідність до встановленої цими Правилами форми;

2) учасник РДН/ВДР протягом 14 днів з дня отримання від ОР повідомлення щодо змін до встановленої цими Правилами форми договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР повинен підписати додаткову угоду про приведення укладеного договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР у відповідність до нової, встановленої цими Правилами форми зі своєї сторони шляхом накладання КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;

3) якщо учасник РДН/ВДР не підписав додаткову угоду у зазначений цим пунктом строк, вважається, що учасник РДН/ВДР ініціював розірвання договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії на ВДР.

2.3.8. Якщо учасник РДН/ВДР вважає, що ОР необґрунтовано відмовив в укладенні договору про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР, він має право оскаржити рішення ОР у порядку, визначеному у главі 1.13 розділу I цих Правил. Якщо спір буде вирішено на користь учасника РДН/ВДР, ОР зобов'язаний укласти з ним договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР згідно з умовами, визначеними пунктами 2.3.2 та 2.3.3 цієї глави.

2.3.9. Договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН/ВДР повинен бути розірваний після припинення участі у РДН/ВДР відповідного учасника РДН/ВДР.

2.4. Призупинення та припинення участі у РДН/ВДР

2.4.1. Учасник РДН/ВДР має право призупинити або припинити участь у РДН/ВДР, для чого він повинен надати ОР відповідну заяву із зазначенням дати, з якої участь на РДН/ВДР буде призупинено або припинено, та у разі призупинення участі на РДН/ВДР зазначити термін його тривалості.

2.4.2. Отримавши від учасника РДН/ВДР заяву щодо призупинення або припинення участі на РДН/ВДР, ОР зобов'язаний призупинити або припинити його участь у РДН/ВДР з дати, зазначеної у відповідній заяві.

2.4.3. ОР за власної ініціативи призупиняє участь на РДН/ВДР учасника РДН/ВДР у триденний термін з моменту виявлення щодо такого учасника хоча б однієї з таких обставин:

1) повторного протягом року порушення будь-якого положення цих Правил;

2) несплати послуг ОР та/або штрафних санкцій у терміни, встановлені цими Правилами та договорами.

2.4.4. ОР у разі прийняття рішення щодо призупинення участі на РДН/ВДР щодо будь-якого учасника РДН/ВДР в одинденний термін:

1) надає відповідному учаснику РДН/ВДР повідомлення про призупинення його участі у РДН/ВДР з відповідним обґрунтуванням;

2) надає Регулятору, ОСП, уповноваженому банку та оприлюднює на власному вебсайті інформацію щодо призупинення участі у РДН/ВДР.

2.4.5. Рішення щодо призупинення участі у РДН/ВДР вступає в силу з 00:00 години доби,

наступної за днем відправлення повідомлення ОР щодо призупинення участі у РДН/ВДР.

246. Рішення щодо призупинення участі у РДН/ВДР не звільняє учасника РДН/ВДР від виконання зобов'язань, передбачених договором про участь у РДН та ВДР, договором про купівлю-продаж електричної енергії на РДН та/або договором про купівлю-продаж електричної енергії на ВДР.

247. У разі призупинення участі у РДН/ВДР ОР щодо відповідного учасника РДН/ВДР повинен:

- 1) закрити доступ до торгів на РДН та/або торгів на ВДР;
- 2) не здійснювати нарахування фіксованого платежу за послуги ОР учаснику РДН/ВДР, якщо призупинення відбулось за його заявою.

248. Учасник РДН/ВДР має право усунути причини, що призвели до призупинення його участі у РДН/ВДР та надати ОР відповідні підтвердження.

249. У разі отримання повідомлення учасника РДН/ВДР про усунення причин (порушень), що призвели до призупинення його участі у РДН/ВДР, з необхідним підтвердженням ОР протягом доби з дати отримання цього повідомлення поновлює участь учасника РДН/ВДР та інформує про це:

- 1) учасника РДН/ВДР шляхом повідомлення уповноважених осіб учасника РДН/ВДР;
- 2) Регулятора, ОСП, уповноважений банк та інших учасників РДН/ВДР шляхом розміщення відповідного повідомлення на своєму вебсайті.

24.10. Незалежно від умов, що призвели до призупинення участі у РДН/ВДР, тривалість такого призупинення не може перевищувати 6 календарних місяців.

24.11. ОР зобов'язаний припинити участь учасника РДН/ВДР, щодо якого відбулася хоча б одна з таких подій:

- 1) припинено дію договору про врегулювання небалансів з ОСП;
- 2) рішення суду про банкрутство або ліквідацію суб'єкта господарювання набрало законної сили;
- 3) скасовано реєстрацію суб'єкта господарювання;
- 4) учасник РДН/ВДР протягом терміну, зазначеного у пункті 2.4.10 цієї глави, не усунув порушення, що призвели до призупинення його участі на РДН/ВДР;
- 5) настала ситуація, передбачена підпунктом 3 пункту 2.1.15 глави 2.1 цього розділу;
- 6) учасник РДН/ВДР не поновив свою участь у РДН/ВДР у строк, визначений пунктом 2.4.10 цієї глави.

24.12. ОР, прийнявши рішення щодо припинення участі у РДН/ВДР щодо учасника РДН/ВДР, повинен в одноденний термін:

- 1) надати відповідному учаснику РДН/ВДР повідомлення про припинення його участі у РДН/ВДР з відповідним обґрунтуванням;
- 2) надати Регулятору, ОСП, уповноваженому банку та оприлюднити на власному вебсайті інформацію щодо припинення участі у РДН/ВДР.

24.13. Рішення щодо припинення участі у РДН/ВДР вступає в силу з 00:00 години доби, наступної за днем відправлення повідомлення ОР щодо припинення участі у РДН/ВДР.

24.14. У разі припинення участі у РДН/ВДР договір про участь у РДН та ВДР буде розірваний. Розірвання договору про участь у РДН та ВДР між ОР та учасником РДН/ВДР здійснюється тільки після врегулювання всіх взаємних зобов'язань, що виникли за договорами, що укладаються на РДН та ВДР.

24.15. ОР не несе відповідальності за наслідки, що випливають з призупинення або припинення участі у РДН/ВДР.

24.16. Якщо учасник РДН/ВДР не згоден з рішеннями ОР щодо призупинення або припинення участі у РДН/ВДР, він має право оскаржити їх відповідно до глави 1.13 розділу I цих Правил.

III. Торги

3.1. Загальні вимоги до проведення торгів на РДН та ВДР

3.1.1. ОР щоденно організовує та проводить торги в електронній формі за допомогою програмного забезпечення ОР у порядку, установленому в цій главі.

3.1.2. Час, на який посилаються положення цієї глави, відповідає часу на серверах з програмним забезпеченням ОР.

На серверах з програмним забезпеченням ОР встановлено київський час (Східноєвропейський час).

3.1.3. Предметом торгів є обсяг електричної енергії, що заявляється учасниками РДН/ВДР для продажу або купівлі на кожний розрахунковий період доби постачання у визначеній торговій зоні.

3.1.4. Кількість та межі торгових зон визначаються ОСП відповідно до Правил ринку.

3.1.5. Учасники РДН/ВДР зобов'язані зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

3.1.6. Через дев'ять місяців з дати початку роботи РДН та ВДР порогова ціна для РДН та ВДР на календарний місяць становитиме 300 % від розміру середньої ціни електричної енергії,

що склалася на РДН у попередньому календарному місяці.

3.1.7. Учасники РДН/ВДР, що купують електричну енергію з метою її експорту або продають імпортовану електричну енергію на РДН/ВДР, повинні отримати в ОСП права на відповідний обсяг пропускної спроможності міждержавних електричних мереж у порядку, встановленому чинним законодавством.

3.1.8. Відповідно до потреб учасників РДН/ВДР можуть запроваджуватися нові типи заявок, зокрема такі, як зв'язана блочна заявка, гнучка заявка тощо. Для запровадження нових типів заявок ОР проводить з учасниками РДН/ВДР відповідні консультації та за їх результатами ініціює внесення змін до цих Правил. До набрання чинності рішенням Регулятора щодо запровадження нових типів заявок ОР забезпечує готовність програмного забезпечення ОР для його реалізації.

3.1.9. ОР розміщує на своєму веб-сайті інформацію про час і порядок проведення торгів.

3.1.10. У разі перенесення часу проведення торгів на РДН ОР не пізніше 12:00 години доби, що передує добі постачання, надає учасникам РДН/ВДР та розміщує на своєму вебсайті повідомлення про граничний час реєстрації заявок на торги, час початку торгів, час повідомлення результатів та інші зміни у порядку проведення торгів на РДН.

3.1.11. ОР забезпечує формування та підтримку баз даних про хід та результати торгів. Інформація щодо торгів зберігається протягом 5 років з дати її створення.

3.1.12. ОР та учасники РДН/ВДР зобов'язані зберігати конфіденційність даних, зазначених у заявках на торги.

3.2. Організація та проведення торгів на РДН

3.2.1. Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

3.2.2. Заявки на торги на РДН від імені учасника РДН/ВДР можуть подавати виключно уповноважені особи учасника РДН/ВДР. Уповноважені особи учасників РДН/ВДР подають заявки на торги на РДН через програмне забезпечення ОР відповідно до інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

3.2.3. Учасник РДН/ВДР під свою відповідальність та лише від свого логіну та пароля надає право надання уповноваженою особою іншого учасника РДН/ВДР заявок на торги на РДН та ВДР.

3.2.4. Кожний учасник РДН/ВДР несе відповідальність за своєчасність надання, правильність та повноту наданих на торги на РДН заявок, що подаються від його імені уповноваженими ним особами.

3.2.5. Учасники РДН/ВДР мають право вільно коригувати та/або скасовувати подані ними заявки на торги на РДН до часу «закриття воріт РДН».

3.2.6. ОР перевіряє відповідність сформованих учасниками РДН/ВДР заявок на торги на РДН вимогам пунктів 3.2.1 та 3.2.2 цієї глави та Вимогам до складання заявок та реєструє заявки на торги на РДН, що задовольняють зазначеним вимогам, шляхом призначення заявці унікального коду-ідентифікатора.

3.2.7. ОР проводить попередню перевірку о 10:30 годині доби, що передує добі постачання, щодо зареєстрованих для відповідної доби постачання заявок на торги на РДН та з 11:30 до 12:00 автоматично здійснює перевірку щодо виконання таких умов:

1) учасник РДН/ВДР, що подав заявку, продовжує виконання зобов'язань за договором про врегулювання небалансів електричної енергії такого учасника РДН/ВДР;

2) участь на РДН учасника РДН/ВДР, що подав заявку, на добу постачання не призупинена або не припинена;

3) договір про купівлю-продаж електричної енергії на РДН учасника РДН/ВДР, що подав заявку, є дійсним;

4) на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР достатньо вільних від зобов'язань коштів для покриття:

у разі купівлі електричної енергії - вартості електричної енергії, заявленої учасником РДН/ВДР для купівлі, вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, комісії уповноваженого банку (з урахуванням сум податку на додану вартість, які будуть включені до вартості електричної енергії та послуг);

у разі продажу електричної енергії - вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, комісії уповноваженого банку (з урахуванням сум податку на додану вартість, які будуть включені до вартості послуг);

5) заявлені учасником РДН/ВДР для продажу в торговій зоні обсяги електричної енергії не перевищують максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН, що визначається ОСП і надається ОР згідно з Правилами ринку;

6) ціни у заявках не перевищують порогових цін, встановлених для відповідних розрахункових періодів згідно з пунктом 3.1.6 глави 3.1 цього розділу.

3.2.8. У разі ненадання ОСП інформації відповідно до пункту 2.2.8 глави 2 розділу II цих Правил ОР не проводить перевірку заявок на торги на РДН на дотримання умов підпункту 5 пункту 3.2.7 цієї глави.

3.2.9. Заявка на торги на РДН не допускається до торгів, якщо хоча б одна з перелічених у пункті 3.2.7 цієї глави умов не виконується.

3.2.10. За результатами перевірки, проведеної відповідно до пункту 3.2.7 цієї глави, у разі відхилення будь-якої заявки ОР надає відповідному учаснику РДН/ВДР повідомлення про відхилення заявки на торги на РДН. Повідомлення про відхилення заявки на торги на РДН

повинно містити обґрунтування із зазначенням положень цих Правил, що були недотримані.

3.2.11. У разі відхилення заявки на торги на РДН через невиконання умов підпунктів 4, 5 та 6 пункту 3.2.7 цієї глави учасник РДН/ВДР до 12:00 години доби, що передує добі постачання, може скоригувати відхилену заявку або подати нову заявку, щоб забезпечити її відповідність зазначеним умовам.

3.2.12. Після «закриття воріт РДН» заявки, допущені до торгів на РДН, не можуть бути змінені та/або анульовані учасниками РДН/ВДР, крім випадку, визначеного пунктом 3.3.6 глави 3.3 цього розділу.

3.2.13. ОР о 12:00 годині доби, що передує добі постачання, по кожній торговій зоні для кожного розрахункового періоду доби постачання проводить торги на РДН (основна сесія). Визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН здійснюється за алгоритмом РДН, передбаченим Порядком визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН.

3.3. Додаткова сесія торгів на РДН

3.3.1. Якщо при проведенні основної сесії торгів на РДН хоча б в одному розрахунковому періоді будь-якої торгової зони ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН не може бути визначена або ціна купівлі-продажу склалася на рівні або вище порогової ціни, ОР повинен оголосити та провести додаткову сесію торгів на РДН на відповідні розрахункові періоди для відповідної торгової зони.

3.3.2. ОР оголошує додаткову сесію торгів на РДН негайно, як тільки стало відомо про настання умов, зазначених у пункті 3.3.1 цієї глави, для певних розрахункових періодів певної торгової зони.

3.3.3. У разі оголошення додаткової сесії торгів на РДН ОР не публікує результати основної сесії торгів.

3.3.4. При оголошенні додаткової сесії торгів на РДН ОР повідомляє учасникам РДН/ВДР:

- 1) час початку прийому заявок на додаткову сесію торгів на РДН;
- 2) час припинення прийому заявок на додаткову сесію торгів на РДН;
- 3) час повідомлення результатів торгів на РДН;
- 4) торгову зону та розрахункові періоди, для яких проводиться додаткова сесія торгів на РДН.

3.3.5. Період для подачі заявок на додаткову сесію торгів на РДН не повинен перевищувати 30 хвилин.

3.3.6. Якщо учасник РДН/ВДР подав заявку на торги на РДН у певній торговій зоні на розрахунковий період, щодо якого була оголошена додаткова сесія, і така заявка була допущена до основної сесії торгів на РДН, вона:

- 1) автоматично вважається дійсною і для додаткової сесії торгів на РДН;
- 2) може бути скоригована учасником РДН/ВДР (змінені обсяги та ціни в ній у тих періодах, щодо яких оголошено додаткову сесію);
- 3) якщо вона не містить пар ціна-обсяг у тих розрахункових періодах, щодо яких додаткова сесія не була оголошена, може бути видалена учасником РДН/ВДР.

3.3.7. Учасник РДН/ВДР, що не подав жодної заявки до основної сесії торгів на РДН, може подати заявку на додаткову сесію для торгової зони та на розрахунковий період, щодо якого була оголошена додаткова сесія.

3.3.8. ОР оприлюднює результати торгів на РДН після отримання результатів додаткової сесії.

3.3.9. Якщо за результатами додаткової сесії торгів на РДН ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН для певної торгової зони в певному розрахунковому періоді не може бути визначена або склалася на рівні або вище ціни, що розрахована згідно з розділом V цих Правил, вважається, що такий результат є остаточним.

3.4. Повідомлення результатів торгів на РДН

3.4.1. ОР визначає результати торгів на РДН, формує та надає учасникам РДН/ВДР до 13:00 години доби, що передує добі постачання, відомості про розрахунки на РДН. У випадку оголошення додаткової сесії торгів на РДН або перенесення торгів відомості про розрахунки надаються не пізніше часу, зазначеного у відповідному повідомленні ОР.

3.4.2. Відомість розрахунків на РДН повинна містити таку інформацію:

- 1) дату проведення торгів на РДН та дату доби постачання;
- 2) ЕІС-код учасника ринку;
- 3) обсяги електричної енергії, продані учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 4) обсяги електричної енергії, куплені учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 5) ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН, визначені для кожної торгової зони та кожного розрахункового періоду;
- 6) вартість проданої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 7) вартість купленої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;

8) суму податку на додану вартість, розраховану відповідно до загальних на добу постачання вартостей електричної енергії;

9) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням ОР;

10) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням учасника РДН/ВДР;

11) іншу інформацію, що стосується діяльності кожного учасника РДН/ВДР, яка використана для розрахунку сум платежів;

12) КЕП уповноваженої особи ОР.

3.4.3. Учасник РДН/ВДР, який ознайомився з результатами торгів, зазначеними у відомості розрахунків на РДН, і має до них заперечення, повинен не пізніше ніж через 30 хвилин з часу отримання результатів подати ОР повідомлення про незгоду з результатами торгів, що зазначені у відомості розрахунків на РДН, з викладенням суті своїх заперечень.

3.4.4. ОР у випадку отримання повідомлення про незгоду з результатами торгів, зазначеними у відомості розрахунків на РДН, не пізніше ніж через 30 хвилин з часу отримання такого повідомлення проводить перевірку сформованої відомості розрахунків на РДН та за її результатами:

1) повідомляє учасника РДН/ВДР про підтвердження сформованої відомості розрахунків на РДН;

2) здійснює повторне формування відомості розрахунків на РДН та надає учаснику РДН/ВДР нову відомість розрахунків на РДН.

3.4.5. ОР до 14:00 години доби, що передує добі постачання, за результатами проведених торгів на РДН формує повідомлення про погодинні обсяги проданої та купленої електричної енергії на торгах на РДН та надає його ОСП у термін та спосіб, визначений Правилами ринку.

35. Організація та проведення торгів на ВДР

35.1. Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на ВДР, починаючи з 15:00 години доби, що передує добі постачання, і до «закриття воріт ВДР», що настає за 60 хвилин до початку розрахункового періоду, на який подається заявка.

35.2. Подання заявок на торги на ВДР неможливе під час технічного обслуговування системи.

У випадку технічного обслуговування системи «закриття воріт ВДР» для тих розрахункових періодів, для яких на час подання заявок система буде недоступною, буде передостання година до часу початку технічного обслуговування системи.

Відповідно часом «закриття воріт ВДР» для розрахункових періодів 20:00 - 23:00 при плановому технічному обслуговуванні системи щовівторка буде 18:00 (за київським часом).

35.3. Заявки на торги на ВДР від імені учасника РДН/ВДР можуть подавати виключно уповноважені особи учасника РДН/ВДР. Уповноважені особи учасника РДН/ВДР подають заявки на торги на ВДР через програмне забезпечення ОР відповідно до інструкції з користування програмним забезпеченням ОР.

Учасник РДН/ВДР під свою відповідальність та лише під своїм логіном та паролем надає право надання уповноваженою особою іншого учасника РДН/ВДР заявок на торги на РДН та ВДР.

Кожний учасник РДН/ВДР несе відповідальність за своєчасність надання, правильність та повноту поданих заявок на торги на ВДР.

Учасники РДН/ВДР мають право коригувати та/або скасовувати подані ними заявки на торги на ВДР до часу «закриття воріт ВДР» та за умови, що відповідна заявка не була акцептована.

У випадку необхідності внесення будь-яких змін до заявки на ВДР учасник РДН/ВДР повинен скасувати таку заявку та подати нову.

35.4. ОР при надходженні заявок на торги на ВДР здійснює їх перевірку щодо виконання таких умов:

1) учасник РДН/ВДР, який подав заявку, продовжує виконання зобов'язань за договором про врегулювання небалансів електричної енергії такого учасника РДН/ВДР;

2) участь на ВДР учасника РДН/ВДР, що подав заявку, на добу постачання не призупинена та не припинена;

3) договір про купівлю-продаж електричної енергії на ВДР учасника РДН/ВДР, який подав заявку, є чинним;

4) заявка, сформована відповідно до Вимог до складання заявок;

5) на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР достатньо вільних від зобов'язань коштів для покриття:

у разі купівлі електричної енергії - вартості електричної енергії, заявленої учасником РДН/ВДР для купівлі, вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, комісії уповноваженого банку (з урахуванням сум податку на додану вартість, які будуть включені до вартості електричної енергії та послуг);

у разі продажу електричної енергії - вартості послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, комісії уповноваженого банку (з урахуванням сум податку на додану вартість, які будуть включені до вартості послуг);

6) заявлені учасником РДН/ВДР для продажу на ВДР обсяги електричної енергії відповідають максимальному обсягу продажу електричної енергії на РДН та ВДР, що визначається ОСП для відповідної доби постачання, з урахуванням обсягів купівлі-продажу

електричної енергії за результатами торгів на РДН;

7) ціни у заявках не перевищують цін, встановлених для відповідних розрахункових періодів згідно з розділом V цих Правил.

355. Заявка на торги на ВДР не допускається до торгів, якщо хоча б одна з перелічених у пункті 3.5.4 цієї глави умов не виконується. У такому випадку ОР надає учаснику РДН/ВДР повідомлення про недопущення його заявки до торгів на ВДР, що містить обґрунтування із зазначенням положень цих Правил, що недотримані.

356. Якщо заявка на торги на ВДР пройшла перевірку умов, визначених у пункті 3.5.4 цієї глави, ОР реєструє її шляхом призначення заявці унікального коду-ідентифікатора та вносить заявку до реєстру заявок на торги на ВДР, до якого мають доступ уповноважені особи учасників РДН/ВДР.

У реєстрі заявок ВДР наводиться інформація про сукупний обсяг за відповідною ціною, сформований із заявок, доступних для торгів на ВДР.

Різні типи заявок, що доступні для торгів на ВДР, відображаються окремо.

357. Заявки на торги на ВДР у реєстрі заявок ВДР розміщуються таким чином:

- 1) заявки на продаж розміщуються в порядку збільшення ціни;
- 2) заявки на купівлю розміщуються в порядку зменшення ціни;
- 3) заявки з однаковою ціною розміщуються в залежності від того, яка з них зареєстрована першою у програмному забезпеченні ОР.

358. Заявка на торги на ВДР залишатиметься у реєстрі заявок ВДР доки не буде акцептована, деактивована або скасована.

Доступ до реєстру заявок ВДР для перегляду та акцепту заявок на торги на ВДР надається лише тим учасникам РДН/ВДР, щодо яких участь на ВДР на добу постачання не призупинена або не припинена.

359. Учасник РДН/ВДР, що має доступ до реєстру заявок ВДР, може акцептувати частину або весь обсяг електричної енергії, запропонований на торги на ВДР, шляхом надання зустрічної заявки, що відображає бажаний обсяг і ціну, відповідну такому обсягу, у реєстрі заявок ВДР.

У випадку обрання учасником РДН/ВДР для акцепту блочної заявки, що визначена іншим учасником ВДР з позначкою «все або нічого» (AON), підтвердження акцепту такої заявки вважається поданням зустрічної заявки з обсягом та ціною, зазначеними у такій блочній заявці.

35.10. Зіставлення (підбір) заявок, визначення цін на електричну енергію та обсягів електричної енергії для купівлі-продажу на ВДР здійснюються згідно з алгоритмом, наведеним у Порядку визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії.

35.11. Якщо заявка на торги на ВДР до часу «закриття воріт ВДР» не була акцептована повністю або частково, вона або її неакцептована частина автоматично буде скасована.

36. Повідомлення про результати торгів на ВДР

3.6.1. ОР за результатами торгів на ВДР формує та, відповідно до Правил ринку, надає ОСП за 45 хвилин до початку розрахункового періоду повідомлення про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР на цей розрахунковий період.

3.6.2. ОР за результатами торгів на ВДР формує та надає відомості розрахунків на ВДР учасникам РДН/ВДР до 13:00 години доби, наступної після доби постачання.

3.6.3. Відомість розрахунків на ВДР повинна містити:

- 1) дату проведення торгів на ВДР та дату доби постачання;
- 2) ЕІС-код учасника ринку;
- 3) обсяги електричної енергії, продані учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 4) обсяги електричної енергії, куплені учасником РДН/ВДР у кожній торговій зоні та кожному розрахунковому періоді;
- 5) середньозважену ціну купівлі-продажу електричної енергії на ВДР, визначену для кожної торговій зони та кожного розрахункового періоду;
- 6) вартість проданої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 7) вартість купленої учасником РДН/ВДР електричної енергії по кожному розрахунковому періоду та загальну вартість на добу постачання;
- 8) суму податку на додану вартість, розраховану відповідно до загальних на добу постачання вартостей електричної енергії;
- 9) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням ОР;
- 10) розмір платежу за електричну енергію за добу постачання, що є зобов'язанням учасника РДН/ВДР;
- 11) іншу інформацію, що стосується діяльності кожного учасника РДН/ВДР, що використана для розрахунку сум платежів;
- 12) КЕП уповноваженої особи ОР.

3.6.4. Учасник РДН/ВДР, який ознайомився з відомістю розрахунків на ВДР і має до неї заперечення, повинен не пізніше 13:30 години доби, наступної після доби постачання, подати ОР повідомлення про незгоду з результатами, що зазначені у відомості розрахунків на ВДР, з викладенням суті своїх заперечень.

3.6.5. У випадку отримання повідомлення про незгоду з результатами, що зазначені у відомості розрахунків ВДР, ОР проводить перевірку сформованої відомості розрахунків на ВДР та за її висновком не пізніше 14:00 години доби, наступної після доби постачання:

1) повідомляє учасника РДН/ВДР про підтвердження сформованої відомості розрахунків на ВДР;

2) надає учаснику РДН/ВДР нову відомість розрахунків на ВДР.

3.7. Оприлюднення результатів торгів

3.7.1. ОР за результатами торгів на РДН визначає по кожній торговій зоні і кожному розрахунковому періоду та не пізніше 14:00 години доби, що передує добі постачання, оприлюднює на своєму вебсайті щодо доби постачання таку інформацію:

1) загальний заявлений обсяг купівлі електричної енергії на торгах на РДН, у МВтЧгод;

2) загальний заявлений обсяг продажу електричної енергії на торгах на РДН, у МВтЧгод;

3) загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на торгах на РДН, у МВтЧгод;

4) ціну на електричну енергію, що склалася на торгах на РДН по кожному розрахунковому періоду та кожній торговій зоні, у грн/МВтЧгод;

5) сукупні криві попиту та пропозиції на електричну енергію з позначенням обсягу, проданого на торгах на РДН;

6) індекси цін для базового, пікового та позапікового навантаження, що визначаються як середньозважені ціни на основі цін та обсягів, визначених у відповідних розрахункових періодах доби постачання для кожної торгової зони.

Час синхронізується з часом надання повідомлень про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на РДН до ОСП.

3.7.2. ОР не пізніше 14:00 години доби, наступної після доби постачання, за результатами торгів на ВДР визначає по кожній торговій зоні і кожному розрахунковому періоду та оприлюднює на своєму вебсайті щодо доби постачання таку інформацію:

1) загальний заявлений обсяг купівлі електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

2) загальний заявлений обсяг продажу електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

3) загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР, у МВт·год;

4) середньозважену, максимальну, мінімальну та останню ціну на електричну енергію, що склалася на торгах на ВДР по відповідному розрахунковому періоду та торговій зоні, у грн/МВт·год.

3.7.3. ОР має право розраховувати та оприлюднювати інші цінові показники (індекси) та знеособлені статистичні дані щодо роботи РДН/ВДР.

IV. Розрахунки на РДН/ВДР

4.1. Визначення зобов'язань учасників РДН/ВДР за результатами торгів на РДН

4.1.1. ОР до 14:00 години доби, що передує добі постачання, або у випадку оголошення додаткової сесії торгів на РДН, або перенесення торгів на РДН не пізніше часу, зазначеного у відповідному повідомленні, визначає щодо доби постачання обсяги зобов'язань з оплати купленої та проданої на торгах на РДН електричної енергії.

4.1.2. Вартість проданої електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні (z) та розрахунковому періоді (i) визначається за формулою

$$D_{Szip} = V_{Szip} \times P_{zip} \text{ (грн)},$$

де V_{Szip} - визначений на торгах на РДН обсяг продажу електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні та розрахунковому періоді, МВт·год;

P_{zip} - визначена на торгах на РДН ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН у торговій зоні та розрахунковому періоді, грн/МВт·год;

z - індекс торгової зони;

i - номер розрахункового періоду;

p - учасник РДН/ВДР.

4.1.3. Вартість купленої електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні (z) та розрахунковому періоді (i) визначається за формулою

$$D_{dzip} = V_{dzip} \times P_{zip} \text{ (грн)},$$

де V_{dzip} - визначений на торгах на РДН обсяг купівлі електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні та розрахунковому періоді, МВт·год.

4.1.4. Вартість проданої електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні на добу постачання визначається за формулою

$$D_{Szp} = \sum_{i=1}^t D_{Szip} \text{ (грн)},$$

де t - кількість годин у добі постачання.

4.1.5. Вартість купленої електричної енергії на РДН учасником РДН/ВДР у торговій зоні на добу постачання визначається за формулою

$$D_{dzp} = \sum_{i=1}^t D_{dzip} \quad (\text{грн}).$$

4.1.6. При розрахунку платежів учасників РДН/ВДР за куплену-продану на РДН електричну енергію ОР застосовує Правила округлення величин на РДН, наведені в додатку 8 до цих Правил.

42. Визначення зобов'язань учасників РДН/ВДР за результатами торгів на ВДР

4.2.1. ОР до 14:00 години доби, наступної після доби постачання, визначає обсяги зобов'язань з оплати купленої та проданої на торгах на ВДР електричної енергії.

4.2.2. Вартість проданої електричної енергії на ВДР учасником РДН/ВДР у торговій зоні (z) та розрахунковому періоді (i) визначається за формулою

$$D_{Idzip} = \sum_{j=1}^n (V_{Idzip} \times P_{Idzip})_j \quad (\text{грн}),$$

де n - кількість акцептованих заявок;
 j - індекс акцептованої заявки;

V_{Idzip} - акцептований обсяг продажу електричної енергії у торговій зоні та розрахунковому періоді у заявці, МВт·год;

P_{ISzip} - ціна продажу учасником РДН/ВДР відповідного акцептованого обсягу електричної енергії на ВДР у торговій зоні та розрахунковому періоді, грн/МВт·год.

Вартість електричної енергії, що купується та продається на ВДР, визначається з точністю до двох знаків після коми.

4.2.3. Вартість купленої електричної енергії на ВДР учасником РДН/ВДР у торговій зоні (z) та розрахунковому періоді (i) визначається за формулою

$$D_{Idzip} = \sum_{j=1}^n (V_{Idzip} \times P_{Idzip})_j \quad (\text{грн}),$$

де V_{Idzip} - акцептований обсяг купівлі електричної енергії у торговій зоні та розрахунковому періоді у заявці, МВт·год;

P_{Idzip} - ціна купівлі учасником РДН/ВДР відповідного акцептованого обсягу електричної енергії на ВДР у торговій зоні та розрахунковому періоді, грн/МВт·год.

4.2.4. Вартість проданої електричної енергії на ВДР учасником РДН/ВДР на добу постачання визначається за формулою

$$D_{ISp} = \sum_{z=1}^z \sum_{i=1}^t D_{ISzip} \quad (\text{грн}).$$

4.2.5. Вартість купленої електричної енергії на ВДР учасником РДН/ВДР на добу постачання визначається за формулою

$$D_{Idp} = \sum_{z=1}^z \sum_{i=1}^t D_{Idzip} \quad (\text{грн}).$$

43. Порядок проведення розрахунків на РДН/ВДР

4.3.1. Розрахунки за куплену-продану на РДН/ВДР електричну енергію здійснюються з урахуванням податку на додану вартість грошовими коштами в національній валюті України через уповноважений банк, визначений ОР з переліку уповноважених банків.

4.3.2. ОР щоденно до 15:00 години надає уповноваженому банку платіжні вимоги на переказ з рахунків ескроу учасників РДН/ВДР сум коштів, визначених у відомостях розрахунків на РДН/ВДР, як зобов'язання учасника РДН/ВДР з оплати за куплену на торгах на РДН/ВДР електричну енергію, на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР, відкритий відповідно до вимоги пункту 1.3.6 глави 1.3 розділу I цих Правил. У випадку оголошення додаткової сесії або перенесення торгів на РДН вимога цього пункту має бути виконана у строк, що не перевищує одну годину, починаючи з часу оприлюднення результатів відповідних торгів на РДН.

4.3.3. Уповноважений банк протягом 30 хвилин від часу надходження платіжних вимог ОР, зазначених у пункті 4.3.2 цієї глави, здійснює відповідний переказ коштів на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР.

4.3.4. ОР щоденно до 15:30 години доби надає уповноваженому банку платіжні доручення на переказ сум коштів, визначених як зобов'язання ОР з оплати за куплену на торгах

електричну енергію, з поточного рахунку із спеціальним режимом використання ОР на:

1) поточні рахунки учасників РДН/ВДР (крім електропостачальників), які відповідно до відомостей розрахунків на РДН/ВДР повинні отримати плату за продану на торгах електричну енергію;

2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальників - учасників РДН/ВДР, які відповідно до відомостей розрахунків на РДН/ВДР повинні отримати плату за продану на торгах електричну енергію.

У випадку оголошення додаткової сесії або перенесення торгів на РДН вимога цього пункту має бути виконана у строк, що не перевищує 1,5 години, починаючи з часу оприлюднення результатів відповідних торгів на РДН.

У випадку отримання заяви учасника РДН/ВДР щодо повернення йому вільних від зобов'язань коштів з його рахунку ескроу ОР повинен у той же день або, залежно від випадку, наступного дня до часу, визначеного у цьому пункті, надати уповноваженому банку дозвіл (доручення) на перерахування відповідної суми (у межах вільних від зобов'язань коштів) з рахунку ескроу учасника РДН/ВДР на його поточний рахунок.

4.3.5. Уповноважений банк протягом 30 хвилин від часу надходження платіжних доручень ОР, зазначених у пункті 4.3.4 цієї глави, здійснює відповідний переказ коштів.

Для учасників РДН/ВДР, чиї поточні рахунки для розрахунків за електричну енергію відкриті в іншому банку, відповідний переказ коштів повинен бути здійснений у перший банківський день, наступний за днем надходження платіжних доручень.

4.3.6. ОР на початку кожного місяця формує по кожному учаснику РДН/ВДР акт купівлі-продажу електричної енергії, в якому відображає вартість купівлі-продажу електричної енергії учасником РДН/ВДР за всі доби постачання попереднього місяця, відповідно до даних, що надавались у щоденних відомостях розрахунків на РДН та ВДР.

4.3.7. ОР до п'ятого числа кожного місяця формує та надає учасникам РДН/ВДР у паперовому вигляді акти купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР за попередній (звітний) місяць, підписані уповноваженою особою ОР.

4.3.8. Кожний учасник РДН/ВДР після отримання від ОР акта купівлі-продажу електричної енергії підписує та повертає його ОР не пізніше ніж до 13 числа місяця, наступного за звітним.

4.3.9. Учасники РДН/ВДР та ОР складають податкові накладні в електронній формі та реєструють їх у Єдиному реєстрі податкових накладних з дотриманням вимог чинного податкового законодавства України.

4.4. Порядок визначення вартості послуг оператора ринку та порядок їх оплати

4.4.1. ОР має право на відшкодування учасниками РДН/ВДР його економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

4.4.2. Вартість послуг ОР, що надаються на РДН/ВДР, складається із:

1) фіксованого платежу за участь на РДН/ВДР;

2) платежу за здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, що визначається за формулою

$$P_o = \left(\sum_{z=1}^Z V_{Szp} + \sum_{z=1}^Z V_{dzp} + \sum_{z=1}^Z V_{ISzp} + \sum_{z=1}^Z V_{Idzp} \right) \cdot T_o$$

де V_{Szp} - обсяг проданої електричної енергії на РДН у торговій зоні за добу постачання;

V_{dzp} - обсяг купленої електричної енергії на РДН у торговій зоні за добу постачання;

V_{ISzp} - акцептований обсяг продажу електричної енергії на ВДР у торговій зоні за добу постачання;

V_{Idzp} - акцептований обсяг купленої електричної енергії на ВДР у торговій зоні за добу постачання;

T_o - тариф на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, грн/МВт·год.

4.4.3. ОР розраховує та погоджує з Регулятором розміри фіксованого платежу за участь на РДН/ВДР та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР відповідно до Порядку розрахунку розміру фіксованого платежу за участь на РДН/ВДР та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, що є додатком 9 до цих Правил, та оприлюднює їх на власному вебсайті не пізніше 30 днів до введення в дію.

4.4.4. Фіксований платіж за участь на РДН/ВДР оплачується щомісяця у вигляді повної попередньої оплати. ОР у перший робочий день кожного календарного місяця надає учасникам РДН/ВДР рахунки на сплату фіксованого платежу за участь на РДН/ВДР за відповідний календарний місяць.

ОР надає новому учаснику РДН/ВДР рахунок на сплату фіксованого платежу у перший робочий день, наступний після дати укладення договору про участь у РДН та ВДР.

У випадках, коли набуття, відновлення, призупинення або припинення участі у РДН/ВДР відбулося не з першого числа календарного місяця, оплата фіксованого платежу за участь у

РДН/ВДР здійснюється у повному обсязі (за повний місяць).

4.4.5. Платіж за здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР оплачується щоденно за результатами проведених торгів на РДН/ВДР покупцями та продавцями електричної енергії з їхніх рахунків ескроу відповідно до платіжної вимоги ОР, наданої уповноваженому банку.

4.4.6. Учасники РДН/ВДР зобов'язані оплатити рахунки, що формуються відповідно до пункту 4.4.4 цієї глави, протягом трьох робочих днів з дати їх формування.

4.4.7. ОР до п'ятого числа кожного місяця формує та надає учасникам РДН/ВДР у паперовому вигляді акти наданих послуг на РДН/ВДР за попередній (звітний) місяць, підписані уповноваженою особою ОР.

Учасник РДН/ВДР після отримання акта наданих послуг на РДН/ВДР повинен його підписати та повернути ОР не пізніше ніж до 25 числа місяця, наступного за звітним.

4.4.8. У разі виникнення заборгованості в учасника РДН/ВДР з оплати послуг ОР його участь у РДН/ВДР може бути призупинена до погашення такої заборгованості відповідно до умов глави 2.4 розділу II цих Правил.

4.4.9. У разі призупинення участі на РДН та ВДР учасника РДН/ВДР за його заявою ОР за час дії такого призупинення не нараховує учаснику РДН/ВДР плату за послуги ОР.

V. Перехідні положення

5.1. Учасники РДН/ВДР у своїх заявках на торги зазначають ціни на електричну енергію не вище цін, визначених ОР, що дорівнюють:

у години мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) мінімального навантаження (у період end-start) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року);

у години максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 07:00 до 23:00) максимального навантаження (у період start-end) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року).

У разі зазначення учасником РДН/ВДР у заявці ціни, що перевищує таку ціну для відповідного періоду доби, така заявка відхиляється.

ОР визначає такі ціни для кожної торгової зони, визначеної ОСП, та публікує їх на своєму офіційному веб-сайті.

5.2 Підпункти 1.6.1 та 1.7.1 Порядку визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН щодо виконання простих блочних заявок вводяться в дію через 6 місяців з дати початку роботи РДН та ВДР.

**Начальник
Управління енергоринку**

Ю. Власенко

Додаток 1
до Правил ринку «на добу
наперед» та внутрішньодобового ринку

ТИПОВИЙ ДОГОВІР
про участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку

Додаток 2
до Правил ринку «на добу
наперед» та внутрішньодобового ринку

ДОГОВІР
про купівлю-продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед»

Додаток 3
до Правил ринку «на добу
наперед» та внутрішньодобового ринку

ДОГОВІР
**про купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому
ринку**

ВИМОГИ **до складання заявок на торги**

1. Вимоги до складання заявок на торги на РДН

1.1. Заявки на торги на РДН можуть бути:

- 1) погодинними (такими, що стосуються одного розрахункового періоду);
- 2) блочними (такими, що стосуються кількох послідовних розрахункових періодів).

1.2. Погодинна заявка на торги на РДН повинна містити:

- 1) торгову зону, в якій планується купівля-продаж електричної енергії;
- 2) дату доби постачання і розрахункові періоди;
- 3) вид операції (купівля або продаж);
- 4) ЕІС-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), який подає заявку;
- 5) пропонувані обсяги продажу або купівлі електричної енергії для визначеної торгової зони та розрахункового періоду з відповідними цінами (пари «ціна-обсяг»);
- 6) умову подільності/неподільності обсягу в конкретний торговий період для першої пари «ціна-обсяг» для заявок на продаж;
- 7) дату та час подання заявки;
- 8) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;
- 9) ідентифікаційний номер заявки.

1.3. Блочна заявка на торги на РДН повинна містити:

- 1) торгову зону, в якій планується купівля-продаж електричної енергії;
- 2) дату доби постачання і розрахункові періоди;
- 3) вид операції (купівля або продаж);
- 4) ЕІС-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), що подає заявку;
- 5) пропонувані обсяги продажу або купівлі електричної енергії для визначеної торгової зони та кількох послідовних розрахункових періодів з відповідною ціною (пари «ціна-обсяг»);
- 6) дату та час подання заявки;
- 7) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;
- 8) ідентифікаційний номер заявки.

1.4. Кількість пар «ціна-обсяг», що може бути подана в одній погодинній заявці на торги на РДН, визначається інструкцією з користування програмним забезпеченням ОР.

1.5. У заявках на торги на РДН дані щодо цін та обсягів електричної енергії наводяться в таких форматах:

- 1) ціни - з точністю до двох знаків після коми, грн/МВт·год;
- 2) обсяги електричної енергії - з точністю до одного знака після коми, МВт·год.

1.6. Ціни на електричну енергію, що зазначаються в заявках на торги на РДН, повинні бути:

- 1) у межах мінімальної ціни на РДН - 10,00 грн/МВт·год та максимальної ціни на РДН - 50000,00 грн/МВт·год.

Протягом перших дев'яти місяців з дати початку роботи РДН та ВДР максимальні ціни визначаються відповідно до розділу V Правил РДН/ВДР;

- 2) кратними кроку торгів за ціною - 0,01 грн/МВт·год;
- 3) без урахування податку на додану вартість.

1.7. Якщо Учасник РДН бажає продати електричну енергію за будь-якою ціною, що визначиться на торгах на РДН, він повинен у заявці на торги на РДН зазначити мінімальну ціну на РДН для заявлених на продаж обсягів електричної енергії. Якщо Учасник РДН бажає купити електричну енергію за будь-якою ціною, що складеться за результатами торгів на РДН, він повинен у заявці на торги РДН зазначити максимальну ціну на РДН для заявлених на купівлю обсягів електричної енергії.

1.8. Обсяги електричної енергії в одній парі «ціна-обсяг» погодинної заявки на торги на РДН повинні бути:

- 1) у межах мінімального обсягу - 0,1 МВт·год та максимального обсягу - 99 999 МВт·год;
- 2) кратними кроку торгів за обсягом - 0,1 МВт·год.

1.9. Кількість погодинних та блочних заявок на торги на РДН, що може бути подана учасником РДН/ВДР на одні торги на РДН щодо кожної торгової зони, визначається згідно з інструкцією з користування програмним забезпеченням ОР.

2. Вимоги до складання заявок на торги на ВДР

2.1. Заявки на торги на ВДР можуть бути:

- 1) погодинними (такими, що стосуються одного розрахункового періоду);
- 2) блочними (такими, що стосуються кількох послідовних розрахункових періодів однієї доби постачання із зазначеним обмеженням ціни та постійним обсягом електричної енергії в кожному розрахунковому періоді).

2.2. Погодинна заявка на торги на ВДР повинна містити:

- 1) торгову зону, в якій планується купівля-продаж електричної енергії;
- 2) дату доби постачання і розрахунковий період, якого стосується заявка;
- 3) вид операції (купівля або продаж);
- 4) ЕІС-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), що подає заявку;
- 5) пропонуванний обсяг продажу або купівлі електричної енергії;
- 6) ціну продажу або купівлі електричної енергії;
- 7) умову виконання відповідно до пункту 2.6 цієї глави;
- 8) дату і час закінчення дії заявки відповідно до пункту 2.5 цієї глави;
- 9) дату та час подання заявки;
- 10) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;
- 11) ідентифікаційний номер заявки.

2.3. Блочна заявка на торги на ВДР повинна містити:

- 1) торгову зону, в якій планується купівля-продаж електричної енергії;
- 2) дату доби постачання і розрахункові періоди, яких стосується заявка;
- 3) вид операції (купівля або продаж);
- 4) ЕІС-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), що подає заявку;
- 5) пропонуванний обсяг продажу або купівлі електричної енергії, що буде однаковим для кожного розрахункового періоду, включеного у блок;
- 6) ціну продажу або купівлі електричної енергії, що буде однаковою для кожного розрахункового періоду, включеного у блок;
- 7) умову виконання відповідно до пункту 2.6 цієї глави;
- 8) дату і час закінчення дії заявки відповідно до пункту 2.5 цієї глави;
- 9) дату та час подання заявки;
- 10) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;
- 11) ідентифікаційний номер заявки.

2.4. Блочні заявки поділяються на попередньо визначені (стандартні) та визначені учасником РДН/ВДР:

- 1) попередньо визначені (стандартні) блочні заявки це:

пікове навантаження (постачання електричної енергії протягом 12-годинного періоду від 08:00 до 20:00);

базове навантаження (постачання електричної енергії протягом 24-годинного періоду від 00:00 до 24:00);

позапікове навантаження (постачання електричної енергії протягом 12-годинного періоду від 00:00 до 08:00 та від 20:00 до 24:00);

- 2) учасник РДН/ВДР може визначити власні інтервали блочної заявки з послідовними періодами протягом однієї доби постачання. Мінімальний часовий інтервал блока, визначеного учасником РДН/ВДР, повинен становити один розрахунковий період, а максимальний - одну добу постачання. Подання визначеної учасником РДН/ВДР (нестандартної) блочної заявки здійснюється із зазначенням умови виконання заявки «усе або нічого» (AON);

- 3) блочні заявки на торги на ВДР можуть подаватися лише на розрахункові періоди однієї доби постачання.

2.5. Термін дії заявок на торги на ВДР може бути визначений як:

- 1) завершення за замовчуванням - строк дії заявки встановлюється відповідно до часу «закриття воріт ВДР» для розрахункового періоду, на який подається заявка;

- 2) за вибором учасника РДН/ВДР - учасник РДН/ВДР встановлює певний час для терміну дії заявки на торги на ВДР. Термін дії заявки, що була неповністю акцептована або є неактивною чи скасованою, закінчується в часі, визначеному учасником РДН/ВДР. Час закінчення терміну дії заявки, що встановлюється учасником РДН/ВДР, не повинен бути пізніше ніж час «закриття воріт ВДР» для розрахункового періоду, на який подається заявка.

2.6. Умови виконання заявок на торги на ВДР можуть бути визначені учасником РДН/ВДР як:

- 1) негайно або скасувати (ІОС) - заявка має бути негайно зіставлена і може бути частково акцептована;

- 2) повністю або ліквідувати (ФОК) - заявка має бути негайно зіставлена і повинна бути повністю акцептована.

2.7. У заявках на торги на ВДР дані щодо цін та обсягів електричної енергії наводяться в

таких форматах:

1) ціни - з точністю до двох знаків після коми, грн/МВт·год;

2) обсяги електричної енергії - з точністю до одного знака після коми, МВт·год.

2.8. Ціни на електричну енергію, що зазначаються в заявках на торги на ВДР, повинні бути:

1) у межах мінімальної ціни на ВДР - 10,00 грн/МВт·год та максимальної ціни на ВДР - 50000,00 грн/МВт·год.

Протягом перших 9 місяців з дати початку роботи РДН та ВДР максимальні ціни визначаються відповідно до розділу V Правил РДН/ВДР;

2) кратними кроку торгів за ціною - 00,01 грн/МВт·год;

3) без урахування податку на додану вартість.

2.9. Обсяг електричної енергії у погодинних заявках на торги на ВДР повинен бути:

1) у межах мінімального обсягу - 0,1 МВт та максимального обсягу - 99 999 МВт;

2) кратними кроку торгів за обсягом - 0,1 МВт.

ПОРЯДОК визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН

1.1. Ціна на РДН визначається по кожному операційному періоду за допомогою алгоритму РДН, що реалізує принцип граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції, і для цілей інтеграції з європейськими ринками електричної енергії є сумісним з алгоритмом цінового об'єднання регіонів.

Алгоритм РДН при вирішенні колізій застосовує принципи мінімізації ціни та максимізації обсягів торгівлі.

1.2. Результати розрахунку на РДН складаються з граничних цін та обсягів електричної енергії, що були акцептовані, для кожного розрахункового періоду доби постачання по кожній торговій зоні.

1.3. Програмне забезпечення ОР після «закриття воріт РДН» виконує наведені нижче дії для кожної торгової зони:

1) завантажуються реєстри допущених до торгів для певної доби постачання заявок на продаж та заявок на купівлю, кроки заявок агрегуються, сортуються та будуються криві сукупної пропозиції і сукупного попиту для визначення граничних цін;

2) зіставлення кривих попиту та пропозиції, сформованих для певного розрахункового періоду та торгової зони, забезпечує визначення граничної ціни для цього розрахункового періоду та торгової зони.

Крок заявки - обсяги електричної енергії, зазначені в заявці щодо одного розрахункового періоду, для яких учасник РДН/ВДР визначає різні ціни їх прийняття;

3) гранична ціна завжди має бути ціною останнього прийнятого кроку заявки на продаж, тобто рівною або нижчою від ціни останньої заявки на купівлю.

Якщо точка перетину кривих пропозиції та попиту знаходиться на вертикальній частині кривої пропозиції, граничною ціною на РДН визнається ціна останньої прийнятої заявки продавця. Тому крок заявок на купівлю, незважаючи на те, що його ціна перевищує граничну ціну, не буде прийнятий, оскільки його ціна буде нижче ніж ціна в точці перетину;

4) якщо точка перетину кривої пропозиції та кривої попиту розташована на горизонтальній частині кривої пропозиції і не існує жодного кроку заявки на продаж з коефіцієнтом прийняття рівним 1 (умова неподільності) або блочної заявки з відповідною ціною, обсяг, що має бути прийнятий, розподіляється пропорційно між кроками заявок на продаж з тією ж ціною.

Якщо точка перетину кривої пропозиції та кривої попиту розташована на горизонтальній частині кривої попиту і не існує жодної блочної заявки з відповідною ціною, обсяг, що має бути прийнятий, розподіляється пропорційно між кроками заявок на купівлю з тією ж ціною;

5) для пропорційного розподілу обсягу проданої електричної енергії між кроками заявок на купівлю визначається відношення обсягу, що має бути розподілений, до загального обсягу, що заявлений з граничною ціною, на яке потім будуть помножені обсяги кожного відповідного кроку заявок на купівлю.

Для пропорційного розподілу обсягу купленої електричної енергії між кроками заявок на продаж визначається відношення обсягу, що має бути розподілений, до загального обсягу, що заявлений з граничною ціною, на яке потім будуть помножені обсяги кожного відповідного кроку заявок на продаж;

6) для пропорційного розподілу обсягу купленої електричної енергії між кроками заявок на продаж обсяг, який повинен бути розподілений, буде поділений на загальний обсяг купівлі за граничною ціною, а потім помножений на обсяг кожного відповідного кроку заявки на продаж.

Для пропорційного розподілу обсягу торгів застосовується перевірка на наявність таких спеціальних умов:

неподільності обсягу в погодинних заявках на продаж;

виконання умов блочних заявок на продаж;

7) якщо точка перетину кривих буде розташована на горизонтальній частині кривої, де точка перетину проходить через неподільний крок заявки, тоді неподільний крок заявки (обсяг) виключається із заявки на продаж/купівлю, а процес формування кривих та розподіл обсягу, що має бути акцептований, у відповідному розрахунковому періоді повторюється.

Виключення неподільного кроку заявки (обсягу) із заявок на продаж/купівлю відбувається в такому порядку:

1) обирається крок заявки на продаж/купівлю з неподільним обсягом у відповідному розрахунковому періоді, який містить найбільший обсяг електроенергії. У випадку існування двох кроків заявок на продаж/купівлю з неподільним обсягом у відповідному розрахунковому періоді з однаковим обсягом електричної енергії та напрямом (продаж/купівля) обирається крок заявки, що була подана пізніше. Після цього обраний крок заявки з неподільним обсягом має бути виключений із заявки;

2) далі перевіряється умова повного акцепту блочних заявок, що залишилися в системі. Якщо всі блочні заявки можуть бути акцептовані у повному обсязі, знаходиться перше дієве рішення, а процес роботи алгоритму повинен бути припинений.

Якщо одна або більше блочних заявок не можуть бути акцептовані у повному обсязі,

алгоритм вибирає виключення блочної заявки, для якої значення функції (S) є найбільшим.

Значення функції (S) розраховується за такою формулою

$$S = \sum_i QU_i (PO_i - PM_i),$$

де i - розрахунковий період;

QU_i - неакцептований обсяг електричної енергії блочної заявки у розрахунковому періоді (i);

PO_i - ціна блочної заявки у розрахунковому періоді (i);

PM_i - гранична ціна на РДН, визначена для розрахункового періоду (i).

У разі рівних значень функції (S) серед кількох блочних заявок алгоритм обирає для виключення блочну заявку з найбільшим загальним неакцептованим обсягом електричної енергії (QU) та у разі продовження існування рівності алгоритм обирає для виключення блочну заявку, що була введена в систему пізніше;

3) процес оцінки на РДН для решти блочних заявок, що не були виключені, повторюється згідно з алгоритмом, визначеним цим пунктом, до тих пір, поки не буде знайдено перше дієве рішення, що поділить усі блочні заявки на активні та неактивні.

Після знаходження першого дієвого рішення відбувається процес оптимізації, критерієм якого є максимальний загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на РДН у кожній торговій зоні впродовж доби постачання.

Процес оптимізації виконується таким чином.

Спираючись на перше дієве рішення алгоритм перевіряє, чи існує неактивний неподільний крок заявки (обсяг) або блочна заявка:

1) якщо ні, то процес оптимізації припиняється;

2) якщо так, комбінації таких відхилених кроків заявок/блочних заявок, включаючи активні кроки заявок з першого дієвого рішення, додаються до переліку всіх невіршених комбінацій і з переліком невіршених комбінацій виконуються такі дії:

перевіряється перша невіршена комбінація, щоб визначити, чи забезпечує вона дієве рішення, тобто виконується процес зіставлення, включаючи вилучення неподільних кроків заявок (обсягів) та блочних заявок;

після перевірки невіршеної комбінації, що веде до недійсного рішення, комбінація позначається як вже перевірена та недійсна. Така комбінація виключається з переліку невіршених комбінацій;

у випадку знаходження рішення, що підвищує критерій оптимізації, таке рішення приймається як нове найкраще дієве рішення;

якщо нове рішення дієве, алгоритм шукає можливі нові невіршені комбінації та додає їх до переліку невіршених комбінацій, призначених для оптимізації;

процес оптимізації продовжується до тих пір, поки перелік невіршених комбінацій, призначених для оптимізації, не буде вичерпаним, або до того часу, поки не буде перевірена певна задана кількість комбінацій;

останнє дієве рішення, визнане найкращим у певний момент, буде прийнято як остаточне рішення, яке визначає в кожному розрахунковому періоді акцептований розподілений обсяг для кожного кроку заявок на купівлю та продаж;

9) у зв'язку з тим, що кількість невіршених комбінацій, призначених для оптимізації, є обмеженою, у процесі оптимізації, можливо, не буде знайдено оптимального рішення (тобто максимального загального обсягу купівлі-продажу електричної енергії впродовж відповідної доби постачання), але, незважаючи на це, останнє дієве рішення, знайдене алгоритмом, є обов'язковим для учасників РДН/ВДР.

1.4. Загальні правила прийняття кроків погодинних заявок на купівлю електричної енергії такі:

1) крок заявки повинен бути повністю прийнятий, якщо його ціна вища або дорівнює граничній ціні відповідного розрахункового періоду і є достатній обсяг для продажу, щоб повністю задовольнити останній крок заявки на купівлю;

2) крок заявки повинен бути частково прийнятий, якщо його ціна вища або дорівнює граничній ціні відповідного розрахункового періоду, але немає достатнього обсягу для продажу, щоб повністю задовольнити останній крок заявки на купівлю;

3) крок заявки не повинен бути прийнятий, якщо його ціна нижча ніж гранична ціна відповідного розрахункового періоду доби постачання;

4) крок заявки не буде виконаний, якщо ціна кроку заявки вище граничної ціни відповідного розрахункового періоду доби постачання, але нижче ціни у точці перетину кривих сукупної пропозиції та сукупного попиту;

5) крок заявки буде виконаний частково, якщо ціна кроку заявки вище граничної ціни відповідного розрахункового періоду доби постачання, але дорівнює ціні в точці перетину кривих сукупної пропозиції та сукупного попиту.

1.5. Загальні правила прийняття кроків погодинних заявок на продаж електричної енергії такі:

1) крок заявки повинен бути повністю прийнятий, якщо його ціна нижча або дорівнює граничній ціні відповідного розрахункового періоду, і є достатній обсяг для купівлі з метою

повного задоволення останнього кроку заявки на продаж;

2) крок заявки може бути частково прийнятий, якщо його ціна вища або дорівнює граничній ціні відповідного розрахункового періоду, але немає достатнього обсягу для купівлі з метою повного задоволення останнього кроку заявки на продаж;

3) крок заявки не може бути прийнятий, якщо його ціна вища ніж гранична ціна відповідного розрахункового періоду доби постачання.

1.6. Загальні правила прийняття профільованих блочних заявок на купівлю електричної енергії такі:

1) блочна заявка повинна бути повністю прийнята (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо виконуються такі умови:

ціни для кожного розрахункового періоду, що є частиною блочної заявки, вищі або дорівнюють граничним цінам відповідних розрахункових періодів доби постачання;

у процесі визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН блочна заявка не була визнана виключеною (відхиленою) з реєстру заявок;

2) блочна заявка не повинна бути прийнята (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0%), якщо виконується хоча б одна з таких умов:

ціна принаймні одного розрахункового періоду, що є частиною блочної заявки, нижче граничної ціни відповідного розрахункового періоду доби постачання;

у процесі визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН блочна заявка була визнана виключеною (відхиленою) з реєстру заявок.

1.6.1. Загальні правила виконання простих блочних заявок на купівлю електричної енергії такі:

1) блочна заявка повинна бути повністю виконана (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо середньозважена ціна заявки є вищою або дорівнює середньозваженій ціні, що розраховується відповідно до визначених граничних цін на РДН для розрахункових періодів доби постачання, що входять до блочної заявки;

2) блочна заявка не повинна виконуватися (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0%), якщо середньозважена ціна заявки нижче ніж середньозважена ціна, що розраховується відповідно до визначених граничних цін на РДН для розрахункових періодів доби постачання, що входять до блочної заявки.

1.7. Загальні правила прийняття профільованих блочних заявок на продаж електричної енергії такі:

1) блочна заявка повинна бути повністю прийнята (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо виконуються такі умови:

ціни для кожного розрахункового періоду, що є частиною блочної заявки, менші або дорівнюють граничним цінам відповідних розрахункових періодів доби постачання;

у процесі визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН блочна заявка не була визнана виключеною (відхиленою) з реєстру заявок;

2) блочна заявка не повинна бути прийнята (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0 %), якщо виконується хоча б одна з таких умов:

ціна принаймні одного розрахункового періоду, що є частиною блочної заявки, вище граничної ціни відповідного розрахункового періоду доби постачання;

у процесі визначення цін та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН блочна заявка була визнана виключеною (відхиленою) з реєстру заявок.

1.7.1. Загальні правила виконання простих блочних заявок на продаж електричної енергії такі:

1) блочна заявка повинна бути повністю виконана (коефіцієнт виконання дорівнює 1 або 100 %), якщо середньозважена ціна заявки є нижчою або дорівнює середньозваженій ціні, що розраховується відповідно до визначених граничних цін на РДН для розрахункових періодів доби постачання, що входять до блочної заявки;

2) блочна заявка не повинна виконуватися (коефіцієнт виконання становить 0 або 0 %), якщо середньозважена ціна заявки вище ніж середньозважена ціна, що розраховується відповідно до визначених граничних цін на РДН для розрахункових періодів доби постачання, що входять до блочної заявки.

ПОРЯДОК визначення ціни та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на ВДР

1.1. Алгоритм обчислення внутрішньодобового ринку (далі - алгоритм обчислення ВДР) отримує заявки та порівнює їх із заявками протилежного напрямку (купівля-продаж) відповідно до критеріїв ціни, позначень часу та необов'язкової індикації.

1.2. Алгоритм обчислення ВДР повинен класифікувати заявки за типом (погодинна або блочна заявка), видом операції (купівля або продаж) та розрахунковим періодом.

1.3. Погодинні заявки підлягають зіставленню (підбору) лише з іншими погодинними заявками. Блочні заявки підлягають зіставленню (підбору) лише з іншими блочними заявками.

1.4. Заявки на ВДР будуть поділені на заявки на купівлю та заявки на продаж. На ВДР заявки на купівлю підлягають зіставленню (підбору) із заявками на продаж та заявки на продаж підлягають зіставленню (підбору) із заявками на купівлю.

1.5. Крім цього, заявки підлягають зіставленню (підбору) із заявками на той самий розрахунковий період, щодо якого вони були подані. У випадку блочних заявок повинен збігатися часовий інтервал заявок, що підлягають зіставленню (підбору).

1.6. Погодинні заявки та попередньо визначені блочні заявки обробляються автоматично відповідно до порядку, зазначеного в пункті 1.7 цього Порядку.

Блочні заявки, що визначені учасником РДН/ВДР з позначкою «все або нічого» (AON), не входять до процесу автоматичного зіставлення (підбору) заявок, описаного в пункті 1.7 цього Порядку. Такі заявки можуть бути акцептовані будь-яким учасником РДН/ВДР, що у програмному забезпеченні ОР вибере таку заявку та підтвердить її акцепт.

1.7. У випадку подання заявки на ВДР алгоритм обчислення на ВДР повинен перевірити, чи є принаймні одна доступна для зіставлення (підбору) заявка протилежного напрямку з ціною, що відповідає ціновим умовам відповідної заявки.

Якщо знайдено доступні для зіставлення (підбору) заявки протилежного напрямку з ціною, що відповідає ціновим умовам відповідної заявки, то нова заявка акцептується в обсязі, доступному для зіставлення заявок, що є в межах заявленого обсягу. Ціна акцепту заявки визначається відповідно до цін зіставлених з нею заявок, що були зареєстровані в системі програмного забезпечення ОР раніше (за часом).

1.8. Якщо для конкретної цінової умови немає відповідної заявки протилежного напрямку, алгоритм обчислення на ВДР повинен визначити, має чи ні подана заявка позначку негайного виконання (ФОК/ІОС), і тоді:

1) якщо подана заявка має позначку негайного виконання, заявка скасовується, а сума гарантійного внеску на рахунку ескроу відповідного учасника РДН/ВДР оновлюється на весь обсяг такої заявки;

2) якщо подана заявка не має позначки негайного виконання, заявка залишається в реєстрі заявок ВДР та буде доступною для акцепту до закінчення терміну її дії або до «закриття воріт ВДР».

1.9. Якщо для конкретної цінової умови існує одна або кілька заявок зворотного напрямку, доступних для акцепту, то такі заявки повинні бути відібрані та підготовлені для зіставлення (підбору), а саме: відібрані заявки ранжуються за ціною в порядку зменшення вигоди, починаючи з найбільш вигідної ціни (для поданої заявки на продаж - з найвищої ціни, а для поданої заявки на купівлю - з найнижчої ціни).

Алгоритм обчислення ВДР повинен оцінити, чи є обсяг відібраних заявок рівним або більшим за обсяг поданої заявки, і тоді:

1) якщо обсяг відібраних заявок дорівнює або перевищує обсяг поданої заявки, то подана заявка акцептується за ціною відібраних заявок, та її остаточна ціна буде визначатися як середньозважена за обсягом ціна відібраних та відповідно акцептованих заявок. Якщо обсяг відібраної для зіставлення (підбору) заявки перевищує залишок обсягу поданої заявки, то акцептується тільки частина цієї відібраної заявки;

2) якщо обсяг відібраних заявок менший за обсяг поданої заявки, тоді алгоритм обчислення ВДР повинен перевірити, чи має подана заявка позначку «повністю або ліквідувати» (ФОК) для негайного виконання, і тоді:

якщо подана заявка має позначку ФОК, то така заявка скасовується, а сума гарантійного внеску на рахунку ескроу відповідного учасника РДН/ВДР оновлюється на весь обсяг такої заявки;

якщо у поданої заявки відсутня позначка ФОК, алгоритм обчислення ВДР повинен перевірити, чи має подана заявка позначку «негайно або скасувати» (ІОС), і тоді:

у випадку, якщо подана заявка має позначку ІОС, алгоритм обчислення на ВДР частково акцептує подану заявку за ціною відібраних заявок, та її остаточна ціна буде визначатися як середньозважена за обсягом ціна відібраних та відповідно акцептованих заявок. Після часткового акцепту залишок обсягу (неакцептований обсяг) поданої заявки негайно скасовується, і в той же час сума гарантійного внеску на рахунку ескроу відповідного учасника РДН/ВДР оновлюється на величину, що відповідає неакцептованому обсягу;

у випадку, якщо подана заявка не має позначки ІОС (заявка без позначок), алгоритм обчислення ВДР частково акцептує подану заявку за ціною відібраних заявок, та її остаточна

ціна буде визначатися як середньозважена за обсягом ціна відібраних та відповідно акцептованих заявок. Неакцептований обсяг поданої заявки буде доступним для зіставлення (підбору) до закінчення терміну дії заявки або до «закриття воріт ВДР». Після закінчення терміну дії заявки або після «закриття воріт ВДР» сума гарантійного внеску на рахунку ескроу відповідного учасника РДН/ВДР оновлюється на величину, що відповідає неакцептованому обсягу.

1.10. Результатом роботи алгоритму обчислення на ВДР є:

1) визначені ціна та обсяг для акцептованих заявок;

2) закінчення дії заявки та оновлення суми гарантійного внеску на рахунку ескроу учасника РДН/ВДР відповідно до неакцептованого обсягу заявки або включення заявки в алгоритм обчислення на ВДР для подальшого зіставлення (підбору).

ПРАВИЛА **поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку**

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила встановлюють вимоги щодо поведінки учасників РДН/ВДР при здійсненні ними торгових операцій на РДН та ВДР і є обов'язковими для виконання всіма учасниками РДН/ВДР.

1.2. Метою цих Правил є забезпечення прозорості функціонування РДН та ВДР та конкуренції на зазначених сегментах ринку електричної енергії для формування цін на РДН/ВДР, що відображатимуть справедливу конкурентну взаємодію між попитом і пропозицією. Спостереження за дотриманням Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308 (далі - Правила РДН/ВДР), та, зокрема, цих Правил здійснює структурний підрозділ ОР, що виконує функції зі спостереження за роботою РДН та ВДР. Контроль за дотриманням Правил РДН/ВДР та цих Правил здійснює Регулятор відповідно до повноважень, передбачених законами України.

1.3. Структурний підрозділ ОР у своїй діяльності керується законами України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та іншими нормативно-правовими актами, а також внутрішніми актами ОР та регуляторними актами Регулятора.

1.4. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

інсайдерська інформація - інформація точного характеру, що підлягає оприлюдненню у відповідності до вимог чинного законодавства, але не оприлюднена та прямо чи опосередковано стосується обсягів електричної енергії, що пропонуються для купівлі або продажу на РДН та/або ВДР, і яка, у разі її оприлюднення, мала б значний вплив на ціни, що формуються на РДН/ВДР;

продукти - обсяги електричної енергії, що пропонуються для купівлі або продажу у заявках на РДН та/або на ВДР;

маніпулювання ринком - подання будь-якої заявки на торги РДН або ВДР, що:

дає або може давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

встановлює або є спробою встановити особами учасника або учасниками РДН/ВДР, які діють узгоджено, ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні, якщо учасник, який подав заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії.

2. Принципи забезпечення прозорості функціонування РДН/ВДР

2.1. На РДН/ВДР забороняються будь-які ринкові маніпуляції та антиконкурентні узгоджені дії.

2.2. Забороняються будь-які узгоджені дії ОР та учасників РДН/ВДР щодо попередніх домовленостей з торгівлі на РДН та/або ВДР.

2.3. Учасники ринку РДН/ВДР та/або ОР зобов'язані оприлюднювати інсайдерську інформацію.

2.4. ОР та учасники РДН/ВДР зобов'язані:

1) поважати вільну і чесну конкуренцію з метою формування цін на РДН/ВДР, що відображають справедливу конкурентну взаємодію між попитом і пропозицією;

2) не займатися діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;

3) вирішувати між собою питання, що виникають у процесі проведення торгів на РДН/ВДР, відповідно до усталених ринкових практик і стандартів та вимог чинного законодавства;

4) ставитися до контрагента справедливо і чесно та належним чином вирішувати будь-які конфлікти інтересів, що можуть виникнути;

5) ефективно організовувати та вести господарську діяльність з торгівлі електричною енергією на РДН/ВДР, забезпечуючи належний розподіл обов'язків персоналу та ретельний контроль за операціями з торгівлі електричною енергією на РДН/ВДР.

3. Спостереження ОР за роботою РДН/ВДР

3.1. Повноваження щодо здійснення спостереження за роботою РДН та ВДР покладається на відповідний структурний підрозділ ОР, функції, права та обов'язки якого визначені главою 1.12 розділу I Правил РДН/ВДР та цим Порядком.

3.2. ОР встановлює внутрішні правила поведінки, якими визначаються:

1) правила корпоративної етики та стандарти індивідуальної поведінки працівників ОР, засновані на принципах прозорості, об'єктивності, незалежності, недискримінаційності;

2) зобов'язання працівників ОР зі збереження інсайдерської інформації, а також конфіденційної інформації, що стала їм відома, та дотримання принципу забезпечення прозорості функціонування РДН/ВДР;

3) заборона працівникам ОР давати чи отримувати винагороди, окрім винагороди,

пов'язаної з виконанням посадових обов'язків, заборона поєднувати діяльність та/або консультування інших працівників ОР та/або учасників РДН/ВДР і піддаватися іншим корупційним діям за будь-яких обставин;

4) політика, що регулює подарунки та гостинність, висвітлюючи (першочергово) прийнятні та неприйнятні практики.

3.3. У цілях запобігання маніпулюванню ринком, виникнення конфлікту інтересів, а також зниження ризиків при організації та проведенні торгів на РДН/ВДР структурний підрозділ ОР:

1) здійснює спостереження за дотриманням учасниками РДН/ВДР вимог щодо встановленого Правилами РДН/ВДР порядку подання заявок на торги на РДН/ВДР;

2) проводить аналіз поданих заявок, результатів торгів та іншої інформації для з'ясування та виявлення фактів вчинення дій, що мають ознаки маніпулювання ринком або використання інсайдерської інформації;

3) проводить аналіз дотримання учасниками РДН/ВДР вимог цих Правил, Правил РДН/ВДР та інших нормативно-правових актів та документів, що регламентують функціонування РДН та ВДР, з метою виявлення випадків фактичного та/або потенційного негативного впливу дій та/або бездіяльності учасників РДН/ВДР на результати торгів на РДН/ВДР.

3.4. Структурний підрозділ ОР має право в будь-який час вимагати інформацію у будь-якого учасника РДН/ВДР, включаючи підтверджуючі документи, якщо є підозра, що положення цих Правил, Правил РДН/ВДР та інших нормативно-правових актів та документів, що регламентують функціонування РДН та ВДР, порушені.

3.5. У разі виявлення порушення учасниками РДН/ВДР цих Правил, Правил РДН/ВДР, випадків фактичного та/або потенційного негативного впливу дій та/або бездіяльності учасників РДН/ВДР на результати торгів на РДН/ВДР структурний підрозділ ОР повинен негайно повідомити про це Регулятора та органи Антимонопольного комітету України.

3.6. Виконавчий орган ОР повинен протягом двох робочих днів з дати зафіксованого порушення повідомити про це Регулятора для вжиття відповідних заходів.

3.7. Щорічний звіт щодо спостереження за роботою РДН/ВДР з відображенням агрегованих та/або знеособлених даних повинен бути переданий Регулятору не пізніше 01 лютого року, наступного за звітним.

4. Поведінка учасників РДН/ВДР

4.1. Учасники РДН/ВДР зобов'язані чесно ставитись до ОР та інших учасників РДН/ВДР.

4.2. Уповноважені особи учасника РДН/ВДР на здійснення торгових операцій на РДН та ВДР зобов'язані знати та виконувати Правила РДН/ВДР, включаючи ці Правила, та вимоги будь-яких інших документів, що розробляються ОР на виконання Закону та Правил РДН/ВДР.

4.3. Учасник РДН/ВДР та уповноважені ним на здійснення торгових операцій на РДН та ВДР особи зобов'язані:

1) дотримуватися вимог чинного законодавства України, Правил РДН/ВДР, цих Правил, укладених з ОР договорів, а також інших документів, розроблених ОР;

2) повідомляти структурний підрозділ ОР, що виконує функції спостереження за роботою РДН/ВДР, про прояви недобросовісної конкуренції та дії, направлені на маніпулювання ринком, здійснені іншими учасниками РДН/ВДР;

3) виконувати рекомендації та рішення, що надаються Регулятором та Антимонопольним комітетом України у зв'язку з діями або бездіяльністю учасника РДН/ВДР або його уповноваженої особи, які порушують ці Правила та загрожують упорядкованій та належній роботі РДН/ВДР.

4.4. Учасникам РДН/ВДР заборонено:

1) подавати на торги на РДН/ВДР за попередньою домовленістю з будь-яким іншим не пов'язаним відносинами контролю учасником РДН/ВДР заявки на продаж та купівлю електричної енергії з однаковими цінами та обсягами;

2) здійснювати будь-які узгоджені дії, у тому числі проводити попередні домовленості щодо торгівлі на РДН та/або ВДР, що можуть змінити формування цін, за рахунок справедливої конкурентної взаємодії між попитом і пропозицією;

3) використовувати інсайдерську інформацію;

4) здійснювати маніпулювання ринком.

5. Відповідальність

5.1. Порушенням цих Правил вважаються:

1) недотримання учасниками РДН/ВДР вимог цих Правил;

2) здійснення ОР та/або будь-яким учасником РДН/ВДР маніпулювання ринком;

3) розкриття та використання ОР та його працівниками та/або учасником РДН/ВДР та його працівниками, інсайдерської інформації;

4) невиконання рекомендацій та рішень, що надаються Регулятором та Антимонопольним комітетом України у зв'язку з діями учасника РДН/ВДР або його уповноваженої особи, які порушують ці Правила та загрожують упорядкованій та належній роботі РДН/ВДР.

5.2. Працівники ОР за порушення цих Правил та недотримання вимог внутрішніх правил поведінки несуть відповідальність у межах законодавства України.

Додаток 8
до Правил ринку «на добу
наперед» та внутрішньодобового ринку

ПРАВИЛА
округлення значень на РДН

ПОРЯДОК
розрахунку розміру фіксованого платежу за участь на РДН/ВДР та
тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на ОР та його погодження з Регулятором.

1.2. Періодом, на який здійснюється розрахунок фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР, є календарний рік.

1.3. Розрахунок фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР здійснюється без урахування податку на додану вартість.

2. Розрахунок фіксованого платежу

Фіксований місячний платіж за участь у РДН/ВДР розраховується за формулою

$$P_f = \frac{PF/12}{K} \text{ (грн)},$$

де PF - річний платіж за послуги з підтримки (обслуговування) та надання права на користування програмним забезпеченням ОР, грн;

K - прогнозна кількість учасників РДН/ВДР, що визначається відповідно до середньої кількості учасників РДН/ВДР за попередній період.

3. Розрахунок тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР

3.1. Тариф на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР розраховується виходячи з рівня необхідного доходу від провадження господарської діяльності зі здійснення функцій ОР та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР.

3.2. Тариф на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР розраховується за формулою

$$T_o = \frac{D}{2 \times V_p},$$

де D - річний прогнозний дохід від провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, грн;

V_p - річний прогнозний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР, МВт·год.

3.3. Річний прогнозний дохід ОР від провадження господарської діяльності зі здійснення функцій ОР повинен забезпечувати покриття в межах провадження діяльності всіх економічно обґрунтованих витрат, що входять до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат, інших операційних витрат, розрахункового прибутку, і розраховується за формулою

$$D = R_k + P + PP \text{ (тис.грн)},$$

де R_k - річний прогнозний розмір операційних витрат на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, тис.грн, що розраховується за формулою

$$R_k = MB + OP + \text{ЄСВ} + A + IB - KB,$$

де MB - матеріальні витрати на провадження діяльності зі здійснення функцій ОР, тис.грн, що розраховуються за формулою

$$MB = VP + CM + VU,$$

де VP - витрати на виробничі та професійні послуги (аудит, банківські послуги для РДН/ВДР тощо), крім послуг з підтримки (обслуговування) та надання права на користування програмним забезпеченням ОР, тис. грн;

CM - витрати на матеріали, тис.грн;

VU - витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, оренду виробничих приміщень (у т.ч. комунальні платежі), основних засобів та інших матеріальних необоротних активів, тис.грн;

OP - витрати на оплату праці, що визначаються виходячи з чинної на момент

розрахунку штатної чисельності працівників ОР заробітної плати та інших виплат, встановлених ОР згідно з умовами Колективного договору, тис.грн;

ЄСВ - відрахування єдиного соціального внеску, що здійснюються в межах норм та нормативів, установлених законодавством, тис.грн;

А - амортизація, що визначається відповідно до норм діючого законодавства, тис.грн;

ІВ - інші операційні витрати, тис.грн, що розраховуються за формулою

$$ІВ = ВЗ + ВСВ + ПЗ + ІВ,$$

де ВЗ - витрати на зв'язок, тис.грн;

ВСВ - витрати на службові відрядження, тис.грн;

ПЗ - витрати на ліцензії та обслуговування програмного забезпечення, відмінного від програмного забезпечення ОР (програмне забезпечення бухгалтерського обліку, документообігу, антивірус, ЛПА тощо), тис.грн;

ІВ - інші витрати, тис. грн, що включають:
податки та інші передбачені законодавством платежі;
витрати на врегулювання спорів у судових органах;
загальнокорпоративні витрати;

КВ - сума коригування витрат ОР (вилучення або компенсація), що враховує відхилення фактичних витрат від прогнозних, що враховані у розрахунку тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР для попереднього періоду, тис. грн, що визначається за формулою

$$КВ = (T_{p-1} \times 2V_{p-1}^f - D_{p-1}^{pl})/1000,$$

де T_{p-1} - тариф на здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН та ВДР, чинний у попередньому періоді, грн/МВт·год;

V_{p-1}^f - фактичний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР у попередньому періоді, МВт·год;

D_{p-1}^{pl} - прогнозний дохід від провадження господарської діяльності зі здійснення функцій ОР, урахований при розрахунку тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР для попереднього періоду, грн;

P - річний прогнозний розмір прибутку після оподаткування, тис.грн;

PP - річний прогнозний розмір податку на прибуток, тис.грн.

34. Прогнозні витрати ОР на провадження діяльності зі здійснення функцій оператора ринку визначаються на базі річних фактичних або очікуваних витрат ОР за попередній період та/або з урахуванням обґрунтованих прогнозів розмірів та/або змін відповідних витрат у періоді, на який здійснюється розрахунок.

З метою недопущення перехресного субсидювання при розрахунку прогнозного доходу ОР не враховуються витрати та доходи ОР за іншими, крім діяльності зі здійснення функцій ОР, видами діяльності.

35. ОР здійснює розрахунок фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР за таких умов:

1) закінчення періоду, на який вони розраховувалися (календарного року);

2) відхилення фактичної кількості учасників РДН/ВДР та/або обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР відносно прогнозних величин, урахованих при розрахунку діючих фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР, яке призводить до зміни фіксованого платежу та/або тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР більше ніж на 5 % від діючого рівня;

3) зміна розміру витрат від провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку відносно величини, урахованої при розрахунку діючого тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР, що відповідає умові:

$$P_k^f \frac{P_k^f}{P_k^{pl}} \times 100\% > PPI,$$

де P_k^f - фактичні витрати ОР на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку за відповідний період з початку року, тис.грн;

P_k^{pl} , грн - планові витрати ОР на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку за відповідний період з початку року, тис.грн;

PPI - індекс цін виробників промислової продукції відповідно до основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України

(сценарій 1) на відповідний рік, схвалених постановою Кабінету Міністрів України, %;

- 4) збиткова діяльність ОР, що склалася з причин, не залежних від його діяльності;
- 5) в інших випадках за наявності об'єктивних причин (підстав).

36. Для погодження розрахунку фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР ОР надає його Регулятору у друкованій формі в одному примірнику та електронній формі разом з документами, що використовувалися під час його підготовки.

37. Регулятор може запросити в ОР письмові обґрунтування наданих матеріалів та будь-яку іншу додаткову інформацію і документи, необхідні для погодження розрахунку фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР.

ОР повинен надати всі необхідні документи протягом п'яти робочих днів від дати отримання письмового запиту від Регулятора.

38. Регулятор здійснює розгляд та погодження наданого ОР розрахунку фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР протягом 30 календарних днів з дати отримання відповідних пропозицій від ОР.

39. ОР, отримавши погодження Регулятора, повинен оприлюднити нові розміри фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН та ВДР на своєму вебсайті не пізніше ніж за 30 днів до введення їх у дію.

3.10. У разі непогодження Регулятором наданого ОР розрахунку фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР на новий період (рік) ОР має право здійснити новий розрахунок розмірів фіксованого платежу та тарифу на здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН та ВДР та подати його на погодження Регулятору. До отримання погодження Регулятора чинні розміри фіксованого платежу та/або тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН та ВДР залишатимуться в дії.